

Omakoti

**RENGAS
CENTER**

**MEILTÄ KAIKKI
RENGASALAN
PALVELUT**

RENGASALAN
PALVELUT

24H
palvelumme
auttaa sinua
tien päällä!

RengasCenter Lappeenranta
www.kl-rengas.fi

Seponkatu 6, 53300 Lappeenranta
0400 850 292
lapeenranta@kl-rengas.fi

ETELÄ-KARJALA » NUMERO 5/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 16. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian tarvetta

Satavuotiaan hirsitalon
keittiö uudistui harkitusti

10

Omakotitalon sähköasennukset
vaativat seurantaa

20

VILLAVEIKOT

SÄÄSTÄ ENERGIAA JA RAHAA!

Termex eristeet eristää tehokkaasti yläpohjan, estäen lämmön karkaamisen ja pitäen kotisi lämpimänä. Tämä ratkaisu maksaa usein alle 3000 €, tarjoten merkittäviä säästöjä ilman kalliita lämmitysjärjestelmän muutoksia.

Mitä paksumpi eristys, sen lämpimämpi koti!

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

Mikko Muukkonen
050 543 1669
info@villaveikot.fi
villaveikot.fi

LAADUKKAAT LVI RATKAISUT TOIVEIDESI MUKAAN

- Vesi- ja lämpöjohtojen asennus- ja huoltotyöt
- Vesikalusteiden asennus- ja huoltotyöt sekä myynti
- Lämmitysjärjestelmien huolto- ja vaihtotyöt
- Viemäreiden asennus- ja huoltotyöt
- Patteriventtiilien vaihtotyöt
- Kylpyhuoneremontit
- Ilmalämpöpumput

Ota yhteyttä

Niko / 040 5924 219

Simo / 040 5924 236

psputkityo@gmail.com

www.psputkityo.fi

PS Putkityö Oy

TÄYSIN UUSI OUTLANDER PRO

LUOKKANSÄ JOHTAVAT OMINAISUUDET:

UUSI ROTAX
-MOOTTORI
JOPA 101 HV

JOPA 33 CM MAAVARA

NYT UUDEN
OUTLANDERIN OSTAJALLE
JOPA 1500€
LISÄVARUSTE-ETU!

JOPA 30,5 CM
JOUSTOMATKA

ALKAEN 10 290 €

©2023 Bombardier Recreational Products Inc (BRP). Kaikki oikeudet
pidätetään. ®, ™ ja BRP-logo ovat BRP:n tai sen tytäryhtiöiden rekisteröityjä
tavaramerkkejä. Joissakin kuvissa olevissa laitteissa voi olla lisävarusteita.

A BRP BRAND

VEENE'76 HIETSU

Myymlä: 020 743 3050
Huolto/Varaosat: 040 7201 351
www.vene-hietsu.fi

Veneveistäjänkuja 6,
55420 Imatra
ark. 8.30 – 17

RAKENNUSTEN ENERGIATEHOKKUUDEN ASIAANTUNTIJA LAPPEENRANNASTA

- » Energiatodistukset ja -selvitykset
- » Ilmatiiveysmittaukset
- » Lämpökuvaukset
- » Kosteusmittaukset ja -kartoitukset
- » Ilmanvaihtojärjestelmien mittaukset ja säädöt

JANI LAINE MITTAUS OY

050 534 0972 • posti@janilaine.fi
Haimlinnunlenkki 11, Lappeenranta
www.janilaine.fi

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

KAUPUNKIIN keskelle luontoa

Tervetuloa rakentamaan ja asumaan
Lappeenrantaan – kasvavaan kansain-
väliseen yliopistokaupunkiin,
missä moderni elämä ja puhdas
luonto kohtaavat.

Lappeenrannassa on tarjolla hyviä
pientalotontteja eri puolella kaupunkia.
Vapaat tontit löytyvät verkosta:
lappeenranta.fi/vapaat-tontit

Katso, mitä Lappeenranta tarjoaa
juuri sinulle: lappeenrantaan.fi

LAPPEENRANTA.FI

LEMILLE

- ✓ Luonnonrauhää
- ✓ Vain 20 minuuttia Lappeenrantaan
- ✓ Edullisia tontteja

TUTUSTU JA IHASTU TONTTEIHIMME:
WWW.LEMI.FI/ASUMINEN/VAPAA-TONTIT

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 2/2024	vko 8
Nro 3/2024	vko 17
Nro 2/2024	vko 25
Nro 3/2024	vko 39
Nro 2/2024	vko 46

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Imatran,
Lappeenrannan, Lemin,
Luumäen, Ruokolahden,
Savitaipaleen ja Taipalsaaren
taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatiot on
tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen
julkaisemisesta Media Potentia
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vahingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu
aineistopäivän jälkeen Media Po-
tentia Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruut-
tusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoi-
tuksen hinnasta.

22

Fiksit
säilytysratkaisut
helpottavat kodin
tavaratulvaa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Tukilämmitysjärjestelmät
- 10 Keittiöremontti
- 15 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 16 Remontista sopiminen
- 20 Sähköjen kuntotarkastus
- 22 Apua tavarapaljouteen
- 25 Lakipalsta
- 26 Juhlien järjestäminen
- 28 Joulutraditiot
- 30 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Ystävällisiä sanoja on
turha säästellä
– ne voivat pelastaa
jonkun päivän

'Tyhjästä on paha nyhjäistä' – sananlasku nousee elävänä
mieleen tässä vaiheessa vuotta. Hallituksen budjettiriihen
antimina kun muun muassa kotitalousvähennykseen teh-
dään ensi vuonna tuntuvia leikkauksia.

Veronmaksajain Keskusliitto otti asiaan nopeasti kantaa
kyseenalaistaen leikkausten mielekkyyden ja huomauttaen
pudotuksen olevan raju etenkin kotitalous-, hoito- ja hoiva-
työn kohdalla. Nuo palvelut ovat olleet monille ikääntyville
tärkeä apu kotona pärjäämiseen.

Myös Suomen Kotityöpalveluyhdistys kommentoi leikka-
uksen vaikuttavan haitallisesti alan yritysten toimintaan: osa
niistä ennakoi joutuvansa sen myötä lopettamaan toimintan-
sa, osa joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä.

Nähtäväksi jää, miten kaavaillut muutokset loppujen lopuk-
si vaikuttavat ihmisten elämään ensi vuonna. Kaikkea kun ei
voi ennakoida. Se on kuitenkin selvää, että tällaisina aikoina
solidaarisuuden ja inhimillisyyden merkitys korostuu.

Hymy tai ystävällinen teko voi olla hallitusohjelmaakin jä-
reämpi tapa vaikuttaa ympäristöön ja ihmisten mielialaan. Ei
siis pihistellä turhaan ystävällisyydestä, kun kohtaamme toi-
siamme arjessa.

Kohteliaisuus ei sentään maksa mitään!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

APUA KODIN ARKEEN? ME AUTAMME
NYT KOTIIN MYÖS PARTURI JA
PIENET REMONTIT JA PIHATYÖT

OLEMME
PALVELUSETELI-
TUOTTAJA

- Siivoukset ▪ Ikkunoiden pesut
- Hoivapalvelut
- Henkilökohtaiset avustukset
- Sauna- ja suihkuapu
- Kaupassa asiointi ▪ Ulkoileminen

Imatran
Kotiapu Oy

Soita rohkeasti ja kysy lisää!
Kotipalvelut 040 142 4382
Kotitalousvähennys 60%

VASTAANOTAMME ROMUAUTOJA!
- Romutustodistukset.
VASTAANOTAMME MYÖS
KOTITALOUDEN METALLIROMUT.

IMATRAN AUTOPURKAMO / PASIN KORJAAMO
Varikkokuja 5 (Pietarintien varrella), 55100 Imatra
Avoinna ma-to 8-17, pe 8-16, la-su suljettu
www.imatranautopurkamo.fi

» LYHYESTI

Järjestelmät kuntoon lämmityskautta varten

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva muistutti jo syyskuussa, että syksyn tulo voi tuoda nousupaineita sähkön ja kaukolämmön hintaan. Korkeimmillaan hinnat ovat talvella. Tästä seuraa se, että energiansäästötoimenpiteiden kannattavuus paranee talvea kohden kuljettaessa myös palvelukiinteistöissä. Hyvin toimivat laitteet ja järjestelmät eivät tuhlaa energiaa.

– Esimerkiksi huonelämpötilan laskemisen säästövaikutus paranee samaa tahtia, kun hinnat nousevat. Syksyllä säiden viiletyssä kroppa voi kaivata lämmintä huonelämpötilaa, mutta kun väki tottuu viileyteen, voidaan sisälämpötilaa vähitellen hieman alentaa, toteaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tolvasen mielestä järkevää kiinteistön ylläpi-toa on se, että kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta varmistetaan jo syksyn aikana, jolloin talvi ei tuo mukanaan kalliita yllätyksiä, kun laitteet toimivat kuten pitääkin.

– Suosittelen tarkistamaan esimerkiksi hybridilämmityksen automatiikan toiminnan jo ensimmäisillä pikkupakkasilla. Samoin on syytä varmistaa spot-sähköä eli pörssisähköä seuraavan automaation ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon säädön toiminta, Tolvanen muistuttaa.

Sähköä säästyy, kun kulutus joustaa

Energiansäästö on suurissa kiinteistöissä ja toimitiloissa yhä useammin kulutuksen joustamista ja sähkön käytön ajoittamista tai jopa rajoittamista kalliiden valtakunnallisten kulutus-

piikkien aikana. Siksi automaatio-ohjaus ja sen toimivuus ovat tärkeitä, jotta kokonaiskulutuksesta voitaisiin saavuttaa säästöjä. Kalliin sähkön jaksoilla voi vaikka pienentää ilmanvaihdon tehoa hieman tai himmentää valaistusta.

Kulutuspiikkejä syntyy esimerkiksi aamuisin ilmanvaihtokoneiden käynnistyessä samaan aikaan. Koneiden käyntiaikoja kannattaa porrastaa 5–10 minuutin välein, jolloin käynnistyksestä aiheutuva tehopiikki jakautuu tasaisemmin.

Muita vinkkejä syyshuoltoihin

- Patteritermostaattien ja lämmitysverkoston toiminnan testaus hyvissä ajoin. Pattereiden ilmaus tarvittaessa ja lämmitysverkoston tasapainon varmistaminen. Muista myös ilmanvaihdon lämmitysverkoston tarkastus.

- Lämmitetään tiloja tarpeeseen, tilakohtaiset lämpötilasuositukset huomioiden.

- Tyhjiä tiloja ei tarvitse turhaan lämmittää. Niissä noin 16 celsiusastetta riittää.

- Ilmanvaihdon suodattimien vaihdot ja asetusarvojen varmistukset

- Siitepölykauden jälkeen on hyvä vaihtaa suodattimet. Puhtaan sisäilman lisäksi varmistetaan, että paine-ero suodattimen yli on kohdillaan. Suuri paine-ero lisää puhallustehon tarvetta, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä sähkön kulutuksena.

- Sisäänpuhallusilman lämpötila muutaman asteen haluttua huonelämpötilaa pienempi (pl. ilmalämmitteiset kohteet). Rakennusten peruslämmön pitää tulla lämmitysverkoston kautta, ei ilmanvaihtoverkoston kautta.

- Sähköisten lämmitysten säätöjen toiminnan testaus ja asetusarvojen tarkistus

- Hyvä testata ja tarkistaa säännöllisesti toiminta, sähkölämmitysten säätöjen ollessa epäkunnossa voi lämmityksestä muodostua nopeasti suuret lisäkustannukset.

- Kaukolämmön tehopiikkien minimointi automaation avulla ja tehomaksujen pienentäminen

- Jos kaukolämmön perusmaksu muodostuu maksimitehon perusteella, kannattaa kulutuspiikkejä rajoittaa automaation avulla ennakoimalla lämmöntarvetta tai rajoittamalla hetkellisesti tiettyjen tilojen lämmitystä.

Freepik

Veronmaksajien Keskusliitto kritisoi kotitalousvähennyksen leikkausta

Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** otti syyskuussa tuoreeltaan kantaa hallituksen budjettiriihen veroratkaisuihin, joita hän piti monilta osin ongelmallisina.

– Ansiotulojen verotuksen progression jyrkentäminen entisestään, kotitalousvähennyksen raju leikkaus sekä eläkkeensaajien tuplairaippavero vievät kaikki verotusta väärään suuntaan.

Budjettiriihen veroratkaisut ja palkansaajamaksujen muutokset jyrkentävät palkkaverotuksen progressiota vuonna 2025. Pienipalkkaisen 2000 euroa ansaitsevan verotus kevenee ensi vuonna 0,3 prosenttiyksikköä. Keskituloi-

sen 4000 euroa kuukaudessa tienaa-
van palkansaajan verotus puolestaan kiristyy hieman,

0,1 prosenttiyksikköä. Hyväpalkkaisten verotus kiristyy sen sijaan selvästi. Suurimmillaan kiristys on 9000 euron kuukausituloilla 0,8 prosenttiyksikköä.

Progression jyrkentäminen aiheutuu veronkevennysten suuntaamisesta pienituloisille sekä toisaalta valtion tuloveroasteikon normaalin indeksitarkistusten perumisesta kahdessa ylimmässä tuloluokassa.

– Ansiotulojen verotuksen progressio on jo valmiiksi erityisen ankaraa Suomessa, eikä sitä pitäisi ainakaan entisestään jyrkentää.

Kotitalousvähennyksen leikkaus osuu hoiva- ja hoitopalveluihin

Budjettiriihen kummallisimpana veroratkaisu-

na Lehtinen pitää rajua leikkausta kotitalousvähennykseen. Suurin alennus on tulossa tavanomaisista kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluista saataviin vähennyksiin. Esimerkiksi 1000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenee 500 eurosta vain 200 euroon ensi vuonna.

– Hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennyksestä aiotaan leikata jopa yli puolet ensi vuonna. Tämä on kohtuutonta ja myös vastuutonta tilanteessa, jossa julkisten sote-palvelujen tuotanto ja rahoitus ovat kasvavan paineen alla, Lehtinen toteaa.

– Kotitalousvähennyksen avulla hankitut palvelut ovat mahdollistaneet muun muassa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämisen pidempään kotona.

Kaapin perällä pölyttyy useimmiten vohvelirauta

Ruoanvalmistukseen ja säilöntään tarvittavia tarvikkeita valmistava suomalainen Fredman selvitti, mitä kodin pienkoneita omistetaan, mitä käytetään eniten ja mitkä pölyttyvät kaapin perällä. Elokuussa 2024 teetettyyn kyselytutkimukseen vastasi 1000 suomalaista.

Kyselystä kävi ilmi, että liki minkä tahansa suomalaiskodin keittiöstä löytyy mikroaaltouuni ja kahvinkeitin. Mikro on 96 prosentilla ja kahvinkeitin 90 prosentilla. Kahvikoneen omistaa vajaa neljännes suomalaisista ja kahvimylly löytyy vain 16 prosentilla vastaajista. Vedenkeitimen omistaa 83 prosenttia, mutta kolmannes käyttää sitä vain pari kertaa vuodessa.

Kahvinkeitin ei pääse pöydällä pölyttymään. Suodatinkahvia keittää joka päivä 73 prosenttia suomalaisista. Kahvikoneella juoman valmistaa 12 prosenttia vastaajista. Kahvimyllyn käyttö on jo liki harvinaisuus. Sitä pyörittää päivittäin kolme prosenttia vastaajista.

– Me suomalaiset olemme suodatinkahvikansaa, eikä siihen ole muutosta näköpiirissä. Uskon, että valtaosalla nuorista, jotka näin syksyn

kynnyksellä muuttuvat ensimmäiseen omaan kotiin, kahvinkeitin on niitä ensimmäisiä hankintoja, ainoana Suomessa suodatinpusseja valmistavan Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Liki puolet vastaajista (46 %) omistaa vohveliraudan, mutta sen kohtalona on jäädä useimmin kaapin perälle pölyttymään. Näin tapahtuu 15 prosentille vastaajista.

– Kolmannes käyttää rautaa muutaman kerran vuodessa. Muita harvoin käytettyjä laitteita ovat tutkimuksen mukaan myös voileipägrilli, yleiskone ja hieman yllättäen myös vatkain ja blender, Hokkanen kertoo.

Päivittäin käytetyt kodin pienkoneet top 5

1. Mikroaaltouuni
2. Kahvinkeitin
3. Vedenkeitin
4. Leivänpaahdin
5. Airfryer

- Useimmiten kaapin perällä pölyttyvät kodin pienkoneet top 5**
1. Vohvelirauta
 2. Voileipägrilli / Soda stream/blender (jaettu 2. sija)
 3. Yleiskone / Mehulinko (jaettu 3. sija)
 4. Vatkain
 5. Leivänpaahdin
- Vähiten omistettut kodin pienkoneet top 5**
1. Popcornkone
 2. Jäätelökone
 3. Leipäkone / Munankeitin (jaettu 3. sija)
 4. Kahvimylly
 5. Mehulinko/mehupuristin

Oletko vaihtamassa öljylämmityksen fossiilittomaan vaihtoehtoon? Vielä vuosi aikaa toteuttaa remontti ELY-keskuksen avustuksella

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ELY-keskus tiedottivat elokuun lopulla, että öljylämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään vielä toistaiseksi 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Hankkeiden on kuitenkin oltava kokonaan valmiita 31.8.2025 mennessä.

– Siirtymä fossiilisista puhtaisiin lämmitysmuotoihin etenee hyvin, mutta vielä on työtä jäljellä. Öljykattiloiden korvaamisella luodaan myös työtä Suomeen. Avustukset kotitalouksille ovat olleet suosittuja ja lämmitysremontti on tehty jo monessa kodissa. Avustusta jaetaan viimeistä vuotta, joten remonttia suunnittelevien kannattaa ryhtyä toimeen nyt, sanoo ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Avustusta voidaan myöntää yksityishenkilöille tai kuolinpesille öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avus-

tuksen saamiseksi öljylämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan säiliöineen. Yhteen remonttiin voi saada vain avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Nyt on hyvä hetki tarttua toimeen, jos lämmitysjärjestelmän vaihto on ajankohtaista vuoden sisällä, sillä avustuspäätöstä, laitteita ja asennusta voi joutua odottelemaan tovin. Avustusta kannattaa kuitenkin hakea vain, jos remontti on todella toteutumassa määrääjässä, jotta käsittely ei ruuhkaudu ja mahdollisimman moni hankkeen toteuttaja saa avustuksen. Tällä hetkellä annamme avustuspäätöksen noin kolmessa kuukaudessa hakemuksen jättämisestä, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Hakemus kannattaa tehdä sähköisesti ja sen käsittely on sujuvaa, kun mukana on heti kaikki tarvittavat liitteet. Hakemukseen tarvitaan vähintään urakoitsijan tekemä tarjous tai muu suunnitelma remontista sekä valta-

kirjat kiinteistön muilta omistajilta, esimerkiksi puolisolta.

Remontteja tehty pian 27 000

Avustusta on hakenut pian 34 000 pientalon omistajaa. ELY-keskus on tehnyt lähes 33 000 avustuspäätöstä, joista 87 % on ollut myönteisiä. Avustus maksetaan vasta remontin toteuttamisen jälkeen, ja tähän mennessä tukea on maksettu lähes 27 000 remontin toteuttaneelle hakijalle.

Hakijoista 70 % on ilmoittanut vaihtavansa fossiilisen lämmityksen vesi-ilmalämpöpumppuun, 19 % on ollut vaihtamassa maalämpöön ja 8 % kaukolämpöön. Pieni osuus hakijoista on päätnyt muihin ratkaisuihin, kuten sähkölämmitykseen, jota on täydennetty usein ilmalämpöpumpulla.

Vastaavanlaista avustusta voi hakea myös maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustus on myönnetty yli 1 100 kaasulämmityksen vaihtajalle.

Tulisijan käyttö on hyvä keino pienentää energialaskua ja antaa turvaa sähkökatkojen ja päälämmitysjärjestelmän toimintahäiriöiden varalta.

Teksti: Elina Salmi

Täydentävä lämmitys- järjestelmä vähentää ostoenergian määrää

Kalliin energian aikana moni omakotiasuja tuskailee ostoenergian hinnan kanssa. Kustannuksiin voi vaikuttaa käyttämällä erilaisia täydentäviä lämmitysjärjestelmiä.

KAAKON POLTIN JA PUTKITYÖ

Lämpöpumput ja öljylämmitys
käyttövesi- ja lämmitysputkistot
saneeraus- ja uudiskohteet

Antti Husu puh. 050 330 9801
kaakonpoltinjalputkityo@gmail.com
www.kaakonpoltinjalputkityo.fi

Tukesin hyväksymä asennusliike

Täydentäviä lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa tulisijat, ilmalämpöpumput ja aurinkolämpö. Koko talon lämmitykseen ei mikään niistä sovellu yksinään, mutta oikein käytettynä niillä voi pienentää reippaastikin ostoenergian tarvetta.

Suomalaiset kodit, koulut ja konttorit ovat lämmenneet puulla vuosisatojen ajan ja nykyäänkin lähes jokaiseen

uuteen taloon asennetaan jonkinlainen tulisija. Useimmiten se on varaava takka. Oikein mitoitetulla, varaavalla tulisijalla voi parhaimmillaan tuottaa jopa kolmanneksen koko talon lämmitystarpeesta. Lisäksi sellainen on hyvä olla olemassa jo huoltovarmuuden takia, jotta sähkökatkojen tai pääjärjestelmän toimintahäiriöiden aikana talon pystyy pitämään lämpimänä takan

tai vastaavan avulla.

Parhaan tuloksen saa aikaan massiivisilla, varaa-
villa tulisijoilla. Sellaisen rakenteisiin varautuva läm-
pö siirtyy huonetiloihin pienellä teholla pitkän ajan
kuluessa eikä huonelämpötila nouse liian korkeaksi.
Erityisen järkevää puun polttaminen on sähköläm-
mitteisessä talossa ja kovien pakkasten aikaan. Jos
polttopuun saa vielä ilmaiseksi esimerkiksi omasta
metsästä pienenee ostettavan lämmitysenergian tar-
ve entisestään.

Pellettitakka on kevyt ja vaivaton

Myös pellettitakka sopii hyvin sähkölämmityksen tu-
eksi. Se tarvitsee hormin lisäksi sähköliittymän, koska
siinä on puhaltimet palamisilmalle ja lämmitetylle il-
malle. Lisäksi pellettejä syöttävä automaatiikka käyttää
sähköä. Käytössä pellettitakka on varsin huoleton, sil-
lä siinä on automaattisyytys ja säiliöön mahtuu use-
an päivän pellettitarve.

Hyvä puoli pellettitakassa on myös se, että läm-
mitystehoa voi säätää. Takan tuottama lämpö siirtyy
huonetilaan puhaltimilla ja joihinkin takkoihin voi-
daan liittää termostaatti, joka ohjaa lämmitystä huo-
neilman lämpötilan mukaan.

Pellettitakka on kevyt eikä vaadi järeää perustusta
kuten tavallinen takka. Markkinoilla on myös malleja,
jotka siirtävät lämmön vesikiertoiseen lämmitysjär-
jestelmään tai malleja, joissa lämpö voidaan siirtää
useampaan huonetilaan ilmakehää pitkin.

**Ilmalämpöpumppu voi pienentää
energiälaskun jopa puoleen**

Ilmalämpöpumppu on erittäin hyvä vaihtoehto säh-
kölämmitteisen talon tukilämmitysjärjestelmäksi, sil-
lä parhaimmillaan se vähentää ostosähkön tarvetta
tyypillisesti 30–60 prosenttia. Yhdistettynä puilla läm-
mittämiseen säästö on vieläkin suurempi. Ilmaläm-
pöpumpun voi käyttää kuumaan vuodenaikaan sis-
säilman viilentämiseen.

Ilmalämpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoil-
masta ja luovuttaa sen suoraan huoneilmaan. Järjes-
telmä koostuu ulkoyksiköstä, joka ottaa lämpöä ulko-
yksikön läpi kierrätettävästä ulkoilmasta. Lämpö siir-
tyy sisäyksikköön kylmäaineen välityksellä.

Markkinoilla on ilmalämpöpumppuja, joissa yh-
teen ulkoyksikköön voidaan liittää useampia sisä-
yksiköitä. Jokainen huoneteila tarvitsee käytännössä
oman sisäyksikön, sillä ilmalämpöpumppu lämmit-
tää tai haluttaessa jäähdyttää vain sitä tilaa, johon se
on asennettu.

Ilmalämpöpumpun tuottaman lämmön määrä
riippuu ulkoilman lämpötilasta, ja parhaimmillaan
se on nollakelillä tai pikkupakkasilla. Pakkasen ki-
ristyessä laitteen hyötysuhde laskee ja se tuottaa vä-
hemmän lämpöä. Toki viime vuosina ilmalämpö-
pumppujen suorituskyky on parantunut ja laaduk-
kailla laitteilla voidaan saada merkittävästi lämpöä
vielä silloinkin, kun pakkas huitelee -25 asteessa.

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankin-
tahinta ja helppo käytettävyys. Tehokkaimmin ilma-
lämpöpumpulla syntyy säästöä, kun säätää sähköpat-
tereiden termostaattit 4–5 astetta ilmalämpöpumpun
säätöä alemmaksi. Silloin hyötysuhteeltaan tehokas
pumppu kantaa päävastuun lämmityksestä ja patte-
rit ottavat vastuun vasta sitten, kun ulkoilma muuttuu
liian kipeäksi.

Auringosta sähköä ja lämpöä

Viime vuosina on omakotitaloissakin löydetty au-
rinkoenergian hyödyt – ja hyvä niin, sillä auringosta
saadaan meidän leveysasteillamme yllättävän paljon
energiaa. Aurinkoenergian hyödyntäminen on mah-
dollista helmikuun alusta marraskuuhun saakka. Au-
ringosta voi kerätä lämpöä lämpöä aurinkokerääjillä
ja sähköä aurinkopaneeleilla. Aurinkoenergian plus-
sapuolia ovat vähäiset käyttökustannukset, päästöt-
ttömyys ja uusiutuvuus.

Aurinkosähköjärjestelmällä saadaan sähkö myös

NUOHOUSPALVELUT
Kauttamme myös piipun pellitykset ja hatut

Katso lisää www.nuohoushaakana.fi

**IMATRAN NUOHOUSTOIMI
P. HAAKANA**

040 833 3328, pasi.haakana@hotmail.com

**SÄHKÖTOIMISTO
LEHTO KY**

www.sahkotoimistolehto.fi

► SÄHKÖASENNUKSET
► AURINKOPANEELIASENNUKSET
► SÄHKÖAUTON LATAUSPISTEIDEN ASENNUS
► ILMALÄMPÖPUMPPUJEN MYYNTI, ASENNUS JA HUOLTO

p. 05 452 4080 / Jari Lehto p. 040 545 2430
Karjalantie 25, 53300 Lappeenranta
sahkotoimistolehto@sahkotoimistolehto.fi

**Nuohouspalvelut
Lappeenrannan
ympäristössä.**

Tutustu osoitteessa:
www.nokitoni.fi

Soita ja varaa aikasi:
050 338 8039

**RAKENNUS- JA
MUURAUSTYÖT
AMMATTITÄIDÖLLÄ**

Palveluihimme kuuluvat mm:

- Tulisijamuuraus
- Muut muuraustyöt
- Laatoitustyöt
- Märkätilaremontit

**MUURAUUS- JA RAKENNUSPALVELUT
TOIVANEN OY**

OTA YHTEYTTÄ
0503495879
www.muuraustoivanen.fi

Täysin kotimainen!

Syttis

Syttis-sytykepallo on ekologinen ja helppo ratkaisu tulen tekoon.

Syttis sisältää itsessään kaiken tarvittavan, riittää kun raapaiset sen palamaan ja asetat puiden keskelle! Monipuolinen sytytysapu kotiin ja vapaa-aikaan. Takkaan, saunaan, grilliin, kylpytynnyriin, retkinuotioon tai mökille! **6, 20 tai 80 kpl paketteina.**
MYÖS IRTOMYYNTI!

Ota yhteyttä: Markku Tiittanen Tmi 040 831 5757
sytykepallo@gmail.com www.syttis.net

PORAKAIVOJEN HUOLTOLIIKE
LAMMINRANTA

TIESITKÖ, ETTÄ PORAKAIVO PITÄISI PUHDISTAA 5–10 VUODEN VÄLEIN?

- Puhdistukset ja huollot
- Porakaivopumppujen myynti
- Huomaa kotitalousvähennys!

Katso tarkemmin
www.porakaivohuolto.net
Myynti 050 414 7714
050 368 0001

MEILTÄ RENKAAT MENEVÄÄN HINTAAN!

RENKAANVAIHTO

Henkilöauto 35€

Pakettiauto 40€

FIRSTSTOP Mekonomen
Autohuolto

MENO RENGAS

Sukkulakatu 7, 55120 Imatra
p. 010 322 4170 menorengas.com

sinne, missä sähköverkkoon liittyminen ei muuten ole mahdollista. Sellaisia kohteita ovat esimerkiksi kesämökit, tunturialueet, veneet ja saaristokohteet. Viime vuosina aurinkosähkön käyttö on yleistynyt myös pientaloissa. Oikein mitoitettun aurinkosähköjärjestelmän avulla voidaan huolehtia muun sähkönkäytön lisäksi myös ainakin osasta sähkölämmitystä, mutta ainoaksi lämmitysmuodoksi se ei riitä.

Aurinkopaneelit siis muuttavat auringon energian sähköksi, kun taas aurinkokeräimet muuttavat sen lämmöksi.

Aurinkokeräimet ottavat talteen auringon lämpöä ja siirtävät sen joko käyttöveden tai koko talon lämmitykseen. Yleisimmin aurinkolämpöä käytetään lämpimän käyttöveden valmistukseen, mutta suuremman hyödyn saa liittämällä aurinkokerääjät myös vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Aurinkolämpöjärjestelmä koostuu aurinkokeräimistä, varaaajasta, pumppu- ja ohjausyksiköstä sekä putkistosta. Aurinkokeräimet ottavat auringon säteilyenergiaa putkistossa kiertävään jäätymättömään liuokseen, joka siirtää edelleen auringon lämmittämän nesteen varaaajaan.

Jos omakotitalossa on tarkoitus lämmittää käyttövesi aurinkokeräinten avulla, riittää laskennalliseksi keräinalaksi henkilömäärästä riippuen 4–8 neliötä. Jos on tarkoitus hyödyntää aurinkolämpöä myös tilojen lämmitykseen, on sopiva määrä 8–12 keräinneliötä.

Aurinkolämmöllä voidaan tuottaa noin puolet lämpimän käyttöveden valmistamiseen tarvittavasta energiasta. Jos aurinkokerääjät on kytketty lämmitysjärjestelmään, voidaan aurinkolämmöllä tuottaa jopa 25–35 prosenttia lämmitystarpeesta. Matala- ja passiivienergitaloissa osuus on suurempi johtuen pienemmästä lämmitystarpeesta.

Aurinkolämmön merkitys ja kiinnostus sitä kohtaan kasvaa koko ajan. Keskeisenä haasteena Suomessa on talven lämmityskausi, jolloin aurinkolämmön määrä on minimaalinen.

Lähde: motiva.fi, vattenfall.fi

Laskuri opastaa lämmitystapojen vertailussa

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva Oy:n sivuilta löytyy pientalojen lämmitystapojen vertailulaskuri, joka auttaa eri lämmitystapojen ja niiden kustannusten vertailussa. Laskuri löytyy osoitteesta <https://lammitysvertailu.eneuvonta.fi/>.

Laskurin tarkoituksena on tarjota puolueetonta ja vertailukelpoista tietoa eri lämmitystavoista sekä niiden kustannuksista. Tavoitteena on myös antaa kokonaisvaltaista tietoa lämmitystavoista yksittäisten laitteiden tai järjestelmän osien sijaan.

Kustannustietojen ohella laskuri tarjoaa kuvauksia eri lämmitystapojen ominaisuuksista. Laskurin ensisijainen kohderyhmä ovat uusien pientalojen rakentajat ja vanhojen talojen remontoijat. Annetut ohjeavot on suunnattu pientaloille ja esitetyt tiedot on tehty vastaamaan uusien pientalojen lämmitystapojen keskimääräisiä kustannuksia ja toiminta-arvoja. Laskuria voidaan kuitenkin periaatteessa käyttää myös muunkin kokoisille ja

tyyppisille rakennuksille.

Laskurissa on huomioitu pientalojen yleisimpiä pää- ja tukilämmitystapoja. Laskurin käyttö aloitetaan valitsemalla päälämmitystapa, jonka lisäksi voidaan valita mahdollisia täydentäviä tukilämmityksiä. Laskuri ottaa mukaan tarkasteluun sekä päälämmitystavan yksinään että valittujen tukilämmitysten kanssa, jolloin voidaan paremmin vertailla kuinka suuri lisähyöty tukilämmityksistä saadaan.

Lämmitystapojen investoinnit tehdään jopa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Tämän vuoksi laskurissa on pyritty mahdollistamaan myös tulevaisuuden energianhintojen kehityksen huomioon ottaminen. Tämä tehdään laskemalla tulevien vuosien energiakustannuksia arvioitujen energianhintojen nousuvauhdin mukaan (prosenttia vuodessa). Energianhintojen nousuvauhdin oletusarvoina laskurissa käytetään tilastoihin perustuvia arvoja eri energiamuotojen hintojen kehityksestä viimeisen 10 vuoden ajalta.

Laskurin tekijät ja taustaa

Laskurin tekemisestä ovat vastanneet Keski-Suomen Energiatoimisto (www.kesto.fi) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (www.jamk.fi) ja se on tehty Motiva Oy:n tilauksesta ja ohjauksessa kuluttajien energianeuvonnan käyttöön. Laskurin internet-toteutuksesta vastaa Atlantis Consulting Oy.

Lämmityslaskurin kehitystyön pohjana on toiminut JAMK:n, Jyväskylä Innovation Oy:n ja VTT:n toimesta tehty Heating Tool -laskuri, joka laadittiin osana EU:n IEE-ohjelman BioHousing-hanketta. ■

CFMOTO

Osta CFMOTO-mönkijä, saat BLACK WOLFIN lumilevyn etuhintaan!

LUMILEVY ATV-MÖNKIJÄÄN >>

Ostaessasi CFMOTO ATV-mönkijän saat 300 euron alennuksen Black Wolfin lumilevypaketista. Sis. 150 cm puskulevyn, aisan ja asennuslevyn.

Etuhinta **399€** (Normaalihinta 699€)

CFMOTO-mallisto alk. **5590€**
Annamme ATV-mönkijöillemme markkinoiden parhaan takuu:
3 vuotta ilman tunti- tai kilometrirajaa!

CFMOTO **SUOMEN MYYDYIN 4X4 TRAKTORIMÖNKIJÄ** cfmoto.fi

Vanhan puusepäntalon lempeä tunnelma houkutteli aikanaan arkkitehti Salla Paakkunaisen puolisoineen muuttamaan kaupungista keskelle pälkäneläistä perinnemaisemaa.

Teksti ja kuvat: Ulla Sirén

Puusepäntalon keittiö elää juurillaan

Keittiö on kodin sydän, on tapana sanoa. Sinne keskittyvät perheen ruokahuolto, puhtaanapito, elintarvikkeiden säilytys ja usein myös jätteiden lajittelu. Kaiken ei silti tarvitse näyttää samalta kuin sisustuslehdissä ja asuntomessuilla. Kodin sydän on parhaimmillaan, kun se saa sykkiä omaan tahtiinsa.

Kaikenlaiset erikoispuunsepän työt sekä kalusteiden korjaus ja maalaus pitkän kokemuksen tuomalla ammattitaidolla

www.artepuu.fi | 040 511 1546 | artepuu@gmail.com

Kun tamperelainen arkkitehti **Salla Paakkunainen** ja hänen miehensä ensimmäisen kerran tulivat katsomaan nykyistä kotiaan Pälkäneen kirkonkylässä, he tiesivät jo samalla käynnillä jäävänsä siihen asumaan.

Kylälaisten keskuudessa Veikkalan talona tunnettu pieni punainen hirsirunkoinen rakennus sijaitsee idyllisellä paikalla keskellä ikivanhaa, jo keskiajalla olemassa ollutta ryhmäkylää. Tontti on lohkaistu viereisestä tilasta, eikä kiinteistöön ole koskaan kuulunut omaa viljelysmaata. Asettuna oli aikanaan puuseppiä, paikallisesti tunnettuja ja arvostettuja käsityöläisiä.

Myyjä määritteli talon ”puolialkeelliseksi vapaa-ajan taloksi”, mikä kuvasi osuvasti melko kolhiintunutta, vuosikymmenten

taakse unohtunutta asuntoa. Keittiö riitti juuri palvelemaan satunnaisesti poikkeavaa kesäasukasta, mutta vakituisen asunnon tarpeet täyttääkseen se vaati perusteellisen remontin.

Talo oli silti kaikessa kuhmuisuudessaan niin viehättävä ja oman kodin tuntuinen, että Paakkunaiset eivät voineet luopua siitä. Kaupat tehtiin ja punainen tupa sai uuden elämän – ja maakellarin. Hieman hobittikoloa muistuttava kellari on arkkitehtipariskunnan oma luomus, mutta sen tarina on kerrottava erikseen.

Yhdessä olemisen paikka

Salla Paakkunainen toteaa, että keittiöt ovat 2000-luvun arkkitehtuurissa palanneet vanhoille juurilleen. Entisaikaan keittiö tai tupa oli perheen arkihuone, jossa valmistettiin ruokaa ja leivottiin, mutta lisäksi siellä tehtiin kaikkea muutakin elämään kuuluvaa: aherrettiin puhdetöissä, tarinoitiin tai vaikka harjoiteltiin tavaamista. Nykyisin uusissa asunnoissa suositaan jälleen ratkaisua, jossa keittiökalusteet sijoitetaan oleskelutilojen yhteyteen, eikä ruoanlaittajaa jätetä ovien taakse erilliseen muun väen touhuista.

Välillä elettiin monta vuosikymmentä erilliskeittiöiden ja keittokomerojen aikaa, mutta puuseppä Veikkalan taloon se muoti ei koskaan ehtinyt. Paakkunaisen kodin koko toinen pääty on aikanaan ollut yhtenäinen avara tupa leivinuuneineen ja kolmeen suuntaan antavine ikkunoineen. Arkkitehtipari halusi säilyttää tilan sellaisenaan, vaikka yksi elintasouudistus onkin lohkaissut tuvasta kulman.

– 1970-luvulla eteisen yhteyteen on rakennettu wc-tila, jolloin keittiöstä on tullut L-kirjaimen muotoinen, siivellinen. Pohjaratkaisu on hyvä näinkin, koska yhtenäinen kolmi-ikkunainen tuopaosuus on yhä olemassa, ja keittiökalusteille jää oma siipensä, Salla Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisen keittiössä on pirttikalusto, niin kuin siellä luultavasti on ollut alusta asti. Toisessa päässä on sohvaryhmä ja televisio. Kodin arkielämä keskittyy tupaan, niin kuin aina ennenkin.

Remontti voi paljastaa yllätyksiä

Vanhan keittiön remontoinnissa on paljon pakollista huomioitavaa. Vesijohdot, putket ja sähkötyöt ovat vaatineet erilaisia läpivientejä, joita on tehty oman aikakautensa tavalla. Nykyään sähkö- ja lvi-töihin tarvitaan yleensä vähintään toimenpidelupa, ja lisäksi sekä laitteiden että asentajien täytyy täyttää tietyt lain vaatimukset. Kun järjestelmiä uusitaan, voi paljastua yllättäviä ratkaisuja, jotka eivät vastaa nykyaikaa, ja kustannukset saattavat nousta odottamattoman korkeiksi.

– Keittiön perusteellinen uudistaminen on kallis ja vaativa työ. Se voi tulla jopa kalliimmaksi, kuin koko talon arvo on, joten kannattaa pysähtyä ensin tarkoin miettimään, mihin ryhtyy, Salla Paakkunainen muistuttaa.

Hän kehottaa keittiöremonttia suunnittelevia hidaustamaan tahtia alussa, vaikka mieli palaisi uudistusten pariin. Lopputulos luultavasti paranee, jos malttaa jonkin aikaa tuumaila.

– Itse aloittaisin kodin pohjapiirustuksesta, isoista mitoista. On tärkeää mitata keittiö huolellisesti, sillä vanha mitoitus ei aina riitä kaikkeen toivottuun. Keittiöt eivät ennen olleet läheskään yhtä laajasti varusteltuja kuin nykyään, hän selittää.

Omilla vai talon ehdoilla

Tärkein kysymys on tietysti, mistä haaveillaan. Omat tarpeet ja toiveet ovat koko remontin lähtökohta. Mutta joskus täytyy valita myös ne asiat, joista tingitään.

– Usein toivotaan esimerkiksi pitkää työtasoa ikkunan alle, mutta sellainen voi olla vaikea toteuttaa tilaan, johon ei ole alun perin suunniteltu työ-

Kodinkonehuolto Lamberg

Luotettavaa & ammattitaitoista kodinkonehuoltoa!

CANDY

BOSCH

GRAM

LG

SIEMENS

Hoover

Whirlpool

Tuulikallionkatu 22, Imatra • 0400 978 666
www.kodinkonehuoltolamberg.com • Avoinna ark. 8.30-12

MAALAAMME keittiön kaapinovat, väliovet ja kalusteet

MEILTÄ MYÖS ulkovuorilaudat, panelit ja listat maalattuna sekä lankkulauteet ja höyläyspalvelu

Sahamesta Oy

044 946 1035
Joutsenrannantie 2, Rauha
www.sahamesta.fi

Keittiökeskus

KYLLÄ ONNISTUU, EIKÄ MAKSA MANSIKOITA

Kekseliäät ratkaisut

Mittojen mukaan tehdyt kalusteet eivät automaattisesti tarkoita mittavaa laskua. Kysy meiltä tarjous ja ylläty positiivisesti!

VALMISTETTU Mittojen mukaan LAPPEENRANNASSA

VARAA AIKA ILMAISEEN SUUNNITTELUUN

Kerro meille toiveesi ja tarpeesi. Suunnitellaan yhdessä juuri sinun perheellesi sopivat ratkaisut. Varaa aika: keittiokeskus.com

Lappeenrannan Keittiökeskus Oy

LAPPEENRANTA Yläniitynkatu 7, p. 044 7447 190 | IMATRA Lappeentie 14, p. 044 7447 191
Myymälät avoinna ma–pe 9–17

keittiokeskus.com

tasoa lainkaan, Paakkunainen kertoo. Hänen omassa keittiössään työtaso muodostaa saarekkeen, joka samalla rajaa keittiön ruoanlaittopuolen oleskelutilasta. Kuten vanhoissa taloissa usein, Paakkunaisten talossa ikkunat ovat niin matalalla, että oikean korkuinen taso osuisi ikkunan eteen.

– Ikkunaa on kyllä mahdollista pienentää, jos se sopii talon julkisivuun – olen suunnitellut työssäni sellaisia-kin ratkaisuja. Itse en halunnut ryhtyä muuttamaan talomme alkuperäisiä kuusiruutuisia ikkunoita enkä vähentämään luonnonvaloa, josta saamme nauttia, Salla Paakkunainen kertoo.

Sisustus aikakauden mukaan

Sisustustyylin, värien ja pintamateriaalien valinta on oman keittiön suunnittelun hauskin osa, koska ei tarvitse miettiä lakeja eikä lupia. Erityisesti vanhassa talossa luovuus ja omaleimaisuus saavat puhjeta kukkaan. Paakkunaisten keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

– Tämä on yli satavuotias käsityöläis-

koti, joten halusimme valita sitä mukaillevan värimaailman ja materiaalit, Salla Paakkunainen kertoo.

Keittiön kaapisto on hänen miehensä suunnittelema ja omin käsin rakentama. Kaappien ovet ovat puunväriset, ja niissä on veistetty koristekuvio. Kaapiston yläosa on tarkoituksellisesti suunniteltu viistoksi jotta viereisestä ikkunasta tuleva valo yltäisi mahdollisimman pitkälle.

Kodinkoneet on sijoitettu kaapistoon siten, että vieras ei sisään astuessaan näe, että keittiössä olisi esimerkiksi jääkaappia ollenkaan. Laitteiden valkoiset kyljet eivät näyttäneet sopivan kokonaisuuteen, eikä valkoinen väri muutenkaan, joten ne piilotettiin. Jätteiden lajitteluun on myös varattu nykyajan vaatimukset täyttävä iso ja helppokäyttöinen tila, mutta sekin peittyy yhdenmukaisen oven taakse.

Kalusteita myös kierrätyksestä

Tiski- ja työtasojen materiaaliksi valikoitui teräs.

– Teräs kestää kovaa työntekoa, ja se

helppo pitää puhtaana. Sitä on käytetty suomalaisissa kodeissa jo kauan, joten se sopi meidän tyyliimme, Salla Paakkunainen perustelee.

Hän pohtii, että nykyisin tasoissa suositettu kivi olisi ollut työläiskeittiöön liian suurellinen, laminaatti aikakauteen täysin sopimaton ja puu helposti kuluva. Teräksisen tason alle mahtuu kokas sähköuuni sekä liikuteltava laatikosto, jonka puupintaa voi käyttää toisena, matalampana työtasona. Liikuteltavat osat lisäävät muuntelun mahdollisuutta, kun tilaa on niukasti.

Mikäli ei tavoittele sisustuslehtien sielönvalkoista keittiöunelmaa, voi kalusteita hankkia kierrätyksestä, samoin lattialautoja, seinäpaneeleja, jopa ovenkahvoja ja uuninluukkuja. Vanhat osat ovat yleensä kestäväää materiaalia, ja ne luovat aitoa ajan henkeä. Paakkunaisilla esimerkiksi keittiön pirttikalustossa on vanhat jalkaosat, joihin on teetetty uudet kannet.

Ekologisuus on turvallisuutta

Tekemällä kestäviä ja ajattomia valin-

KODIT, KEITTIÖT JA MÖKIT
MILLILLEEN

- Keittiöremontit
- Kodin isot ja pienet remontit
- Kylpyhuoneet ja saunat
- Lattiat ja maalaustyöt
- Kalusteasennukset
- Terrassit ja mökkiremontit
- Vahinkosaneeraukset

Ensi kevään ja kesän remontit varataan nyt!

Paikalliset ammattilaiset palveluksessasi!
www.millilleen.com
millilleen@millilleen.com
0400 707 335

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Asuntolainapäätös **omalta** **asiantuntijalta?**

Meillä onnistuu.

Asunnon ostaminen on iso päätös ja turvallinen pankkikumppani on tärkeässä roolissa rahoituksen suunnittelussa. Meillä tapaamiset järjestyvät nopeasti ja teemme päätökset paikallisesti konttoreissamme. Asiantuntijamme auttavat valitsemaan elämäntilanteeseen mitoitettun, yksilöllisen ja joustavan asuntolainan.

* Parasta palvelua -tutkimus 12/2023. N=11 555 vastaajaa.

OmaSp Lappeenranta
Valtakatu 32. omasp.fi

omasp

Teräs ja puu ovat Paakkunaisten talon rakentamisajan materiaaleja ja sopivat käsityöläiskodin henkeen, joten niistä tehtiin keittiökalusteiden pinnat. Kaapisto on yläosastaan suunniteltu viistoksi, jotta ikkunasta tuleva luonnonvalo saadaan hyödynnettyä parhaalla tavalla.

Kodinkoneilla on kaapistossa omat lokerot, jotta niiden valkoisuus ei riko keittiön värimaailmaa.

toja voi siirtää seuraavaa keittiöremonttia eteenpäin ja vahvistaa kodin kriisinkestävyyttä.

Vanhon tulisi-ajan korjaaminen tai korvaaminen uusilla kannattaa, jos niille on olemassa ehjät perustukset ja hormit. Varalämmönlähteenä ne turvaavat kotia, jos muun energian kulku jostakin syystä pysähtyy, mutta niistä on hyötyä tavallisessa arjessakin. Paakkunaiset eivät esimerkiksi luopuisi mistään hinnasta vanhasta puuhellastaan.

– Meille siitä tuli heti keittiön rakkain ka-

luste. Se on vähän kolhuinen, mutta monipuolinen ja tehokas, Salla Paakkunainen kertoo.

Sähköliedeksi heille onkin riittänyt kaksolevyinen keittotaso, joka sopii teräksisen työtason päälle.

Vaikka elintarvikkeiden kylmäsäilytys perustuu nykyään sähköön, maakellari on yhä oiva lisätila, jossa esimerkiksi perunoita ja juureksia voi säilyttää ison määrän kerralla. Kellari myös pelastaa paljon, jos kylmälaite rikkoutuu tai sähkö katkeaa.

Arkkitehtipari on itse suunnitellut kella-

rinsa, joka käytännöllisyyden lisäksi hurmaa sadunomaisuudellaan. Varta vasten kasatun nurmipeitteisen maa-aineskukulan halkaisee käytävä, jossa on vastakain kaksi kaarevaa ovea. Toisesta paljastuu kesäkeittiö, jonka taustaa koristaa mosaiikkitaideos, toisesta pääsee maakellarin portaisiin. Ulkonäkönsä puolesta rakennelma voisi sijaita Tolkienin Keski-Maassa hobittien asumuksilla, mutta sisältä se on käytännöllinen keittiön täydentäjä, jota nykymailman kriisit eivät horjuta. ■

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotential.mediani.fi>

MEDIANI

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024 ja
nousee varasijalta
parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Kestävillä rakennusmateriaaleilla järkevämpää rakentamista

Rakennusalan kestävyysmurros on pääsemässä vihdoin käyntiin. Murros on välttämätön, sillä rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin puolet EU:n materiaalikulutuksesta sekä vastaavat noin 40 prosenttia EU:n energiakulutuksesta. Sen lisäksi ala tuottaa valtavasti jätettä, josta suuri osa olisi helposti uudelleenkäytettävää ja kierrätettävää. Ilman rakennusalan kestävyysmurrosta voimme sanoa hyvästit EU:n ympäristö- ja ilmastotavoitteille.

Julkisessa keskustelussa on puhuttu paljon rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä, mutta myös toinen rakennuksia koskeva asetus on tulossa seuraavan muutaman vuoden aikana voimaan. Uusi rakennustuoteasetus harmonisoi ja vahvistaa rakennusalan sisämarkkinoita. Asetuksen tarkoituksena on edistää alan digitalisaatiota, rakennustuotteiden kestävyttä, uudelleenkäytettävien rakennusmateriaalien laajempaa käyttöönottoa ja yhdenmukaistaa tuotteita koskevia sääntöjä julkisissa hankinnoissa.

Jopa 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista määritellään jo suunnitteluvaiheessa, minkä vuoksi tuotesuunnittelun alkuvaiheilla on ratkaiseva rooli tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten torjunnassa. Tämän vuoksi asetuksella asetetaan yhdenmukaistetut ennalta määritetyt ympäristöä koskevat perusominaisuudet, kuten vaikutukset ilmastomuutokseen, vesistöihin ja luonnonvarojen käyttöön. Rakennuskohteet on myös suunniteltava, rakennettava ja purettava niin että vaikutukset ihmisten terveyteen, hygieniaan ja turvallisuuteen on minimoitu. Esimerkiksi vaarallisten aineiden, orgaanisten yhdisteiden tai mikromuovien päästöt sisäilmaan eivät saisi vaikuttaa negatiivisesti rakennusta käytävien turvallisuuteen tai terveyteen.

Asetuksen parhaita puolia on se, että se veloitaa digitaalisen tuotepassin käyttöönoton rakennustuotteissa. Näin ollen jälleenmyyjät ja kuluttajat, kuten rakennusyritykset, korjaajat tai vaikkapa omakotitaloasujat, saavat helposti selville tuotteiden

den alkuperän, käyttöohjeet, turvallisuustiedot, suoritustason ja muut tekniset ominaisuudet. Tämä helpottaa huomattavasti tee-se-itse omakotitaloasujien elämää, kun esimerkiksi korjattavien tai korvattavien tuotteiden tiedot ovat helposti saatavilla, mikä sujuvoittaa tuotteiden kierrättämistä, päivittämistä, uusiokäyttöä ja korjaamista.

Asetuksen myötä ympäristöä koskevat perusominaisuudet on lueteltava digitaalisessa tuotepassissa osana tuotteen suoritustasoa. Näin rakennustuotteita vertaillessa on helpompaa erottaa vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät materiaalit ja tuotteet vähemmän ekologisista vaihtoehtoista. Jatkossa olisi tärkeää varmistaa, että suosimme rakentamisessa ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten vähähiilisiä tai kierrätettyjä materiaaleja. Tuotteet olisi suunniteltava siten, että niiden elinkaari on mahdollisimman pitkä ja että ne ovat lopulta uudelleenkäytettäviä ja kierrätettäviä. Meidän on suunniteltava jättesynty pois ja varmistettava, että rakennuskantamme suunnitellaan kestäväksi myös ilmastomuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita.

20 vuotta vanhan rakennuksen purkaminen ei ole kestävää saatikka järkevää. Kun rakennus kuitenkin puretaan elinkaarensa lopussa, on tärkeää, että hyödynnämme rakennuksen purkamisesta syntyvän aineksen uusissa rakennuksissa mahdollisimman tehokkaasti. Myös modulaarisuudella on iso rooli tulevaisuuden rakentamisessa, kun rakennuspalikoiden uudelleenhyödyntäminen uusissa käyttötarkoituksissa vähentää tarvettamme alusta loppuun rakentamiselle.

Uudella rakennustuoteasetuksella ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivillä varmistamme, että rakennuskantamme ja rakentaminen ovat linjassa EU:n ympäristötavoitteiden kanssa. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot ovat myös usein ihmisen terveydelle suotuisampia, kun esimerkiksi rakennustuotteiden kemikaalikuorma vähenee. Näin ollen kestävämpi asuminen on myös asujan mukavuudelle mieltämyksellistä.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kirjallinen sopiminen ja osaava valvonta – niistä on onnistunut remontti tehty

Rakennusmestari korostaa remontin suunnittelun, ammattimaisen valvonnan ja kirjallisen sopimisen merkitystä remontin onnistumisessa. Tärkeää on myös selvittää urakoitsijan taustat ja osaaminen perusteellisesti.

Neuvontainsinööri ja rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:stä näkee työssään remonteja laidasta laitaan, niin onnistuneita kuin vähemmänkin onnistuneita. Hän kertoo törmänneensä tämänkin vuoden aikana harmillisiin tilanteisiin, jossa remontin tilaaja ja urakoit-

sija ovat ajautuneet törmäyskurssille.

Eräs tapauksista sattui hänen tuttavalleen, joka teetti kotiinsa kylpyhuoneremontin. Koska valvontaa ei ollut mukana riittävästi, pieleen meni melkein pä kaikki mahdollinen.

– Ensinnäkään minkäänlaista sopimusta paperille ei koskaan tehty. Siitä oli ehkä sähköpostissa jotain sovit-

tu, ja hinta oli varmaan sovittu.

Remontin hinta oli hänen arvionsa mukaan vedetty reippaasti yläkanttiin. Urakoitsija sai tehdä töitä ilman valvontaa ja pyysi remontin edetessä asiakkaalta maksusuorituksia, jotka tämä maksoi mukisematta. Ennen pitkää asiakas alkoi kuitenkin niin sanotusti haistaa palaneen käryä, tuli

katumapäälle ja kysyi Jokelan mieli-pidettä.

– Kun pääsin paikan päälle, ymmärsin että tähän on tehty ihan vastoin kaikkia ohjeistuksia. Oli virheitä paljonkin, Jokela kertoo. Eikä ongelmana ollut pelkästään työn jälki:

– Rahat oli maksettu, mutta kuitteja

Kuluttajaneuvonnassa setvitään myös remonttiriitoja

Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttajaneuvontaan valitetaan remonttien osalta eniten erilaisista virhetilanteista, kertoo johtava asiantuntija **Mikko Saastamoinen** Kilpailu- ja kuluttajavirastosta. Joko työn laatu ei ole vastannut sovittua tai odotuksia, tai työtä ei ole ylipäättäen tehty ammattitaitoisesti ja huolellisesti. Myös toimitetuissa kalusteissa tai tarvikkeissa on usein puutteita.

– Monenlaisia viivästys- tai keskeytystilanteita on myös melko usein. Valituksia tulee lisäksi muun muassa erilaisista hinnoittelu- ja laskutusepäselyyksistä.

Jo vuosien ajan vajaa 10 % kuluttajaneuvontaan vastaanotetuista yhteydenotoista on koskenut remontointia ja rakentamista. Siitä ei voida toki päätellä alan varsinaista tilannetta tai sen kehitystä.

– Selvitysten mukaan vain pieni osa ongelmia kokeneista kuluttajista on yhteydessä viranomaisiin. Tästä voinee toisaalta päätellä sitäkin, että iso osa ongelmista ratkeaa osapuolten kesken ilman viranomaisapua, mihin tietysti on syytä pyrkiäkin.

Perusteellinen remonttisopimus on paras lähtökohta

Kirjallinen sopiminen on paras tapa ehkäistä riitoja. Saastamoinen mukaan sopimukseen on tärkeä kirjata ainakin työn sisältö, työn hinta ja laskutusperusteet sekä maksuerien aikataulu. Niiden ohella on hyvä ilmetä muun muassa se, mitä ja minkä laatuista materiaaleja käytetään ja kenen vastuulla on hankkia käytetyt materiaalit.

Hän neuvoo mainitsemaan sopimuksessa erikseen myös mahdolliset järjestelyt ja toimenpiteet, jotka tilaaja tekee, kuten vanhan purkaminen, remontin aloitus- ja valmistumisaika ja seuraukset, jos työ viivästyy.

– Jos urakoitsija käyttää mahdollisia aliurakoitsijoita, heidätkin on hyvä kirjata sopimukseen. Lisäksi isommissa urakoissa kannattaa varmistaa, että urakoitsijan sopimusmallit ja ehdot ovat kuluttaja-asiamiehen hyväksymiä.

Saastamoinen muistuttaa, että remontin kestäessä voi tulla myös yllätyksiä ja tarvetta muutoksille ja lisätoille. Näistäkin

kannattaa sopia mahdollisimman tarkasti kirjallisesti.

– Valitettavan usein tilanne on se, että remontin muutos- ja lisätoista ja niiden hinnasta tai laskutusperusteista on sovittu vain suullisesti, joka tietysti merkittävästi vaikeuttaa erimielisyystilanteiden selvittämistä ja ratkaisemista.

Reklamaatio ja kuluttajaneuvonta apuna riitatilanteessa

Jos remontista kuitenkin syntyy erimielisyyttä tilaajan ja urakoitsijan välille, ensimmäinen askel on reklamoida havaituista puutteista suoraan yritykselle ja pyrkiä neuvottelemaan, miten tilanne ratkaistaan.

– Jos reklamaatio ja neuvottelut eivät johda sovintoratkaisuun, kuluttaja voi kääntyä KKV:n kuluttajaneuvonnan puoleen, jossa asiaa voidaan tarkemmin selvittää ja mahdollisuuksien mukaan myös neuvotella erimielisyyden ratkaisusta yrityksen kanssa, Saastamoinen neuvoo.

Jos riitaa ei saada sovittua kuluttajaneuvonnankaan välityksellä, kuluttajaneuvonta voi ohjata tekemään ratkaisusuosituspyynnön kuluttajariitalautakuntaan.

Saastamoinen muistuttaa kuluttajansuojalain säännösten koskevan vain kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä sopimuksia. Remontin tekijäksi on siis selkeintä valita elinkeinonharjoittaja.

– Jos kotitalous palkkaa remonttimiehen työsuhteeseen, se toimii itse työnantajana. Työsuhteeseen remonttimiehen palkannut kotitalous on velvolinen huolehtimaan samoista työnantajamaksuista kuin muutkin työnantajat. Virheellisestä työstä tai työn viivästyisestä ei voi vedota kuluttajansuojalakiin. Kuluttajaviranomaiset eivät voi myöskään ratkaista riitaa.

Pääurakoitsija vastaa myös käyttämiensä aliurakoitsijoiden työstä. Kuluttaja voi kuitenkin halutessaan esittää vaatimuksia suoraan aliurakoitsijalle, jos tämän työsuorituksessa on ollut virhe.

Lisätietoja: www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/asuminen/remontit/remontin-tarjouspyynto-ja-sopimus/

Tarjan Asbesti- ja kuitulaboratorio Oy

Näytteiden tutkimukset asiantuntemuksella yli 30 vuoden kokemuksella!

Tarja Seppänen
puh. 050-549 1184

www.asbestilabra.fi
tarja.seppanen@asbestilabra.fi

ASIANAJOTOIMISTO
HEIKKI OIKKONEN OY

Ihmisläheistä lakipalvelua

KIINTEISTÖOIKEUDELLISET ASIAT
JÄÄMISTÖOIKEUDELLISET ASIAT
JA JÄÄMISTÖSUUNNITTELU

p. 010 396 2980 www.lakipalvelut.net

Värisilmä Suunnittelu

REMONTOIJA JA RAKENTAJA,
olemme apunasi koko projektin ajan.
Meiltä maksuton suunnittelupalvelu kaikissa kodin sisustusasioissa:

- KEITTIÖKALUSTEET
- KHH / KYLPYHUONE / WC / SAUNA
- VÄRI- JA MATERIAALISUUNNITELMAT
- TAKAT JA TULISIJAT

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ!

Heidi Ahola
Sisustussuunnittelija
050 4714313
heidi.ahola@varisilmaimatra.fi

Värisilmä
Imatra
AVOINNA: MA-PE 7-18, LA 9-13
● Johtokatu 2, Imatra ● 05 4725255 ● myynti@varisilmaimatra.fi ●
● www.toiviainen.fi ●

Tmi Ilkka Pöyhiä

- Perunkirjoitukset • Testamentit
- Avioehtosopimukset • Lahjakirjat
- Edunvalvontavaltakirjat

puh. 050 545 2840
ilkka.poyhia@luukku.com

HIETAMIES OY

Rauhamäentie 5, 54920 Taipalsaari
p. 040 190 5523, 044 340 1119
www.hietamies.fi

**PUTKIASENNUKSET
HUOLLOT JA TYÖT**
ETELÄ-KARJALAN ALUEELLA

PUTKIAHTI
p. 040 555 5852
riku.ahvonen@putkiahti.fi

Asianajopalvelua kiinteistöasioissa

LINDBLAD

Puh. 020 749 8150
Helsinki • Mikkeli • Lappeenranta • Imatra • Joensuu • Tampere

www.lindblad.fi

ja laskuja ei saatu koskaan. Eli näin ollen asiakas ei ole saanut kotitalousvähennystä, kun ei ole mitään laskuja mitä osoittaa. Tässä tapauksessa kaikki rahat ovat menneet harmaaseen talouteen.

Huomiota urakoitsijan referensseihin

Toisena esimerkkinä Jokela mainitsee vanhan rintamamiestalon, johon oltiin teettämässä julkisivuremonttia. Tarkoituksena oli uusia talon ulkoverhous ja muun muassa lisätä lämmöneristystä.

– Kaikki lähtökohdat oli oikein, suunnitelmat tehty viimeisen päälle ja oli jopa vastaava mestari siinä, eli ammattilainen mukana.

Remontista oli myös tehty asianmukainen sopimus kirjallisesti hintaa myöten. Harhaan mentiin kuitenkin siinä vaiheessa, kun työhön ryhdyttiin etsimään urakoitsijaa. Jokela toteaa, ettei valitun urakoitsijan referenssejä selvitetty riittävästi.

– Aina kun kysyt urakoitsijaa, pitää selvittää urakoitsijan taustat ja referenssit ja mahdollisuuksien mukaan saada niitä aikaisempia remonttikohteita ja niiden asiakkaiden puhelinnumeroita, joihin voi soittaa, että voi kysyä miten tämä hoiti teidän urakan.

Valitulla urakoitsijalla ei kuitenkaan ollut riittävästi ammattitaitoa eikä kokemusta suomalaisesta rakentamistavasta, mikä näkyi työn laadussa.

– Kävin siellä tekemässä katselmuksen. Se oli niin huonoa työtä,

että melkein kaikki olisi pitänyt purkaa pois ja tehdä uudestaan.

Muista poikkeava tarjous syynättävä tarkkaan

Jokela kommentoi remontin valvonnan epäonnistuneen. Tilaajaan ei osannut puuttua tilanteeseen, vaikka näki urakoitsijan tekemän huolimattomuutta työtä.

– Siinä vaiheessa, kun ammattimainen valvoja näkee, että jotain menee väärin, homma pysäytetään siihen ja väärin tehty työ pitää välittömästi korjata.

Kyseisessä tapauksessa jo poikkeuksellisen edullisen tarjouksen olisi pitänyt Jokelan mukaan herättää huomiota. Erottuipa joku tarjous muista sitten erityisen halpana tai erityisen kalliina, hän kehottaa suhtautumaan siihen varoen.

– Ammattilainen kyllä ymmärtää, paljonko tuommoisen remontin kokonaishinta on, missä se tulee liikkumaan. Sen takia niitä tarjouksia pitäisi saada joka kohteesta ainakin 3–5, jotta pääset vertailemaan.

Urakoitsija ei kyennyt korjaamaan virheitään. Epäonnistuneen remontin jälkiä korjailemaan palkattiin uusi timpuri, mutta Jokela toteaa, ettei tehtyä työtä voida enää kokonaan purkaa. Koska tilaaja ei suostunut maksamaan huonolaatuisesta työstä, urakoitsija otti lakimiehen avukseen, joten tilaajan oli tehtävä samoin. Riitaa pyritään nyt ratkomaan sovittelamalla.

Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO

KATTOREMONTTI

AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

 ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

Freepik

Selvitä myös remontin tekijöiden osaaminen

Urakoitsijayrityksen referenssien lisäksi Jokela kehottaa selvittämään, kuka työtä tulee varsinaisesti tekemään ja millaiset tämän työtaustat ovat. Myös sopimukseen voidaan laittaa maininta, että työntekijöillä pitää olla kokemusta ja alan koulutusta. Lisäksi valvoja voi pitää ennen urakan alkua tekijöiden kanssa aloituspalaverin, jossa käydään läpi suunnitelmat työn toteutuksesta.

Tämän oppi kantapään kautta eräskin 1940-luvulla rakennetun omakotitalon omistaja, joka päätti maalauttaa talonsa alkuperäisen julkisivulaudoituksen uusiksi. Telemään valittiin yritys, jonka internet-sivut olivat hyvin vakuuttavat. Myös sopimus tehtiin kirjallisena kuten pitääkin.

– Se vanha maali oli hilseillyt koko alaltaan. Sopimuksessa luki, että hilseilevä maali poistetaan ja kaikki pinnat pestään, tehdään homepesu ja muuta ja maalataan, Jokela taustoittaa tapausta.

Suuren, kaksikerroksisen talon maalausurakan kestoksi oli sopimukseen kirjattu seitsemän päivää. Todellisuudessa työntekijät olivat työmaalla vain 2,5 päivää, jonka aikana julkisivu raaputettiin, pestiin ja maalattiin. Kun talo oli jo maalattu, työn laatuun tyytymätön tilaaja soitti Jokelalle ja pyysi tätä antamaan mielipiteensä.

– Ne oli hutaisemalla sitten tehty. Oli ihan karmean näköinen maalaus. Onneksi sitä ei ollut vielä laskutettu,

hän päivittelee.

Maksusuoritus vain hyväksytystä työstä

Työtä tehneet maalarit olivat Jokelan arvion mukaan hyvin nuoria ja ilmeisen kokemattomia. Vanhan maalin poisto oli tehty niin huolimattomasti, että sitä oli jäänyt irtonaisena uuden maalikerroksen alle.

– Todettiin, ettei maalausta voida missään tapauksessa hyväksyä. Sovittiin, että urakoitsijalla on mahdollisuus korjata maalaus, eli tuossa tapauksessa aloittaa se aivan alusta uudestaan.

Kyseisessä julkisivuremontissa valvonnan olisi pitänyt Jokelan mukaan jaksotella:

– Ennen kuin vedetään uutta maalia, pitäisi hyväksyä ne rapatut ja puhdistetut pohjat, että vanha maali on poistettu riittävästi, ennen kuin annetaan lupa lähteä maalaamaan.

Yhtä lailla laskutuksen tulee tapahtua vasta sitten, kun työ on valmis ja hyväksytty. Hän korostaa, että yhtään maksuerää ei kannata maksaa etukäteen.

– Maksuerien pitää aina perustua suoritettuun työhön ja hyväksyttyyn työsuoritukseen.

Riitatapauksissa tilaajan turvana on kuluttajansuojalaki, jota sovelletaan aina asiakkaan eduksi. Jos tilaaja ja urakoitsija eivät pääse remontista yhteisymmärrykseen, tilanteeseen on Jokelan mukaan myös mahdollista ottaa avuksi puolueeton tavarantarkastaja.

– He ovat pätevyityneitä ja heidän lausuntonsa pätee oikeudessa. ■

Kodin sähköjärjestelmän turvallisuuden voi varmistaa vain ammattilainen. Perusteellinen kuntotarkastus paljastaa alkavatkin ongelmat, jotka eivät näy päällepäin.

Teksti: Ulla Sirén

Tarkastus paljastaa sähköjärjestelmän heikkoudet

Viallinen sähkölaite, sirisevä pistorasia ja yhtenään palava sulake ovat merkkejä, joista kaikki osaamme tunnistaa vaaran ja kutsua ammattilaisen apuun. Harvemmin tullaan ajatelleeksi, että omakotitalon sähköasennukset ja laitteet vaativat seurantaa, kunnossapitoa ja tarvittaessa uusimista.

Omakotitalon sähköasioista puhutaan eniten hintojen osalta. Sähköturvallisuus puhuttaa, jos jokin laite on viallinen. Itse sähköjärjestelmät toimivat yleensä pitkään ja hyvin – omakotitalon sähköjärjestelmä saattaakin olla useita vuosikymmeniä vanha. Monessa muuten perusteellisesti remontoitussa talossa on jäljellä alkuperäinen sähköjärjestelmä. Sinänsä se ei ole laitonta. Järjestelmää saa käyttää niin kauan, kuin se on turvallinen. Ylitarastaja **Esko Iivonen** Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) kertoo itse nähneensä sellaisen 1930-luvulla asennetun, joka oli yhä käytössä. Pit-

kään tarkastamattomassa olleessa sähköjärjestelmässä voi kuitenkin piillä näkymättömiä vaaroja.

Omistaja vastaa turvallisuudesta

Sähköturvallisuuslain mukaan asunon haltijalla, joko omistajalla tai joissakin tapauksissa vuokralaisella, on velvollisuus huolehtia sähköjärjestelmän kunnossapidosta, asennusten turvallisuudesta sekä siitä, että havaitut puutteet poistetaan riittävän nopeasti.

– Pääsääntöisesti ihmiset kyllä rea-

goivat nopeasti, kun vastaan tulee jokin näkyvä ongelma, mutta harvoin maallikko ryhtyy kriittisesti arvioimaan talonsa sähköjä, jos ne toimivat, Esko Iivonen kertoo.

Sähköjärjestelmien kestävyysvasteen vaikuttavat niin monet tekijät, että niille ei voida määrittää mitään tarkkaa käyttöikää, mutta tarkastuksilla voi vahvistaa sekä kodin sähköturvallisuutta että omaa mielenrauhaa. Toisekseen uusiinkin omakotitaloihin joudutaan tekemään sähköasennuksia, joiden turvallisuutta on vaikea tarvittaessa varmistaa itse, kuten tietoliikennekaapeleita, lämpöpumppuja ja aurinkopa-

neeleja.

Toimiva ei ole aina turvallinen

Esko Iivonen muistuttaa, että sähköasennukset vanhenevat ja kuluvat käytössä siinä missä muukin kiinteistön tekniikka.

Vanhoissa asennuksissa voi olla viikaantuneita ja kuluneita komponentteja ja löystyneitä sähköliitoksia, jotka aiheuttavat vaaraa. Myös eläimet voivat aiheuttaa tuhoa, joka ei näy päällepäin: jyrsijät ovat voineet mutustella kaapeleita rakenteissa tai kulkea säh-

köputkia pitkin sähkökeskuksen sisälle. Sinne päässyt eläin voi aiheuttaa jopa tulipalon.

Iivonen kertoo, että erityisesti vuokralaisilta tulee Tukesille ilmoituksia viallisista sähköjohdoista. Joskus kattovalaisimen kiinnittäminen paikoilleen ei ole onnistunut, koska ikäänntyneet johdot murenevat käsiin. Joissakin kiinteistöissä on yhä käytössä jopa kangaseristeisiä johtimia, sähköalan ammattislangilla ilmaistuna rättiijohtoja, jotka ovat jo erityisen hauraita.

– Murenevat eristeet ovat aina merkki vaarasta, ja sellaiset johdot, jotka eivät kestä käsittelyä, pitäisi vaihtaa viipymättä, Iivonen varoittaa.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pistotulppa tuntuu kuumalta. Vakava varoitus on myös palaneen käry, tai jos sähkökeskuksesta tai jostakin muusta asennuksen komponentista kuuluu epämääräistä sirinää. Jos jonkin näistä merkeistä havaitsee, on syytä ottaa viipymättä yhteys sähköurakoitsijaan vian paikallistamiseksi ja korjaamiseksi. Hyvin vanha ja hauras järjestelmä on syytä uusia kokonaan.

Mitä sähkötarkastuksissa tehdään

Tarkastuksen sisältö vaihtelee. Yleensä tarkastuksilla tehdään silmämääräisiä tarkastuksia, avataan keskusten ja asennusrasioiden kansia sekä tehdään erilaisia mittauksia ja testauksia. Laajemmin asennuksia ei yleensä pureta kuin mahdollisessa kuntotutkimuksessa. Tarkastusotantaan kuuluvat sähkökeskukset, pistorasiat ja jakorasiat, ja lisäksi yleissilmäys kiinteistön valaisimiin ja muihin sähkölaitteisiin.

Mahdollisella lämpökuvauksella havaitaan jo alkavasti vikaantuneet komponentit, joiden ongelmia ei voisi muuten havaita.

– Tarkastaja kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, jos pistorasian sisusosa on tummunut: se on merkki löystyneestä liitoksesta. Tai jos johdon ulkovaippa on murtunut, jokin kytkin halki tai valaisimen kupu rikki. Ne ovat asioita, jotka on mahdollista huomata itsenkin, mutta viimeistään tarkastuksessa ne havaitaan, Esko Iivonen selittää.

Määräaikaistarkastus, kunnossapitotarkastus ja kuntotutkimus

Sähköturvallisuuslaissa vaaditun sähkötarkastuksen voi suorittaa vain Tukesin valtuuttama tarkastuslaitos tai tarkastaja, niin sanottu kolmas osapuoli. Sähkötarkastus ei ole pakollinen omakotitalossa, jos se on vain asumiskäytössä. Halutessaan tarkastuksen voi kuitenkin teettää tarkastustahoilla vapaaehtoisesti.

Sähkölaitteiston kunnossapitotarkastuksilla tarkoitetaan laitteiston haltijan säännöllisin väliajoin huolehtimia tarkastuksia. Se on eri asia kuin määräaikaistarkastus, joka on lain mukaan suoritettava määrävälein sellaisissa kiinteistöissä, jotka ovat muita kuin asuinkäyttöä palvelevia, ja joiden säh-

kölaitteistoa suojaavat sulakkeet ovat suuremmat kuin 35 ampeeria.

Kunnossapitotarkastuksia tekevät muun muassa sähköurakoitiliikkeit, ja tekijän on oltava sähköalan ammattihenkilö, sähköasentaja. Valtuutetun tarkastustahon tekemä vapaaehtoinen tarkastus voi olla luonteeltaan kunnossapitotarkastusta vastaava. Tarkastuksessa tehdään määriteltyjä testauksia ja pääosin silmämääräisiä tarkastuksia. Pienehköt havaitut viat voi korjata jo samalla asentajan käynnillä.

Esko Iivonen toteaa, että kuntotutkimus voi olla perusteltu esimerkiksi kiinteistökaupan yhteydessä tai muuten selvitettyäessä iäkkäiden sähköasennusten kuntoa ja odotettavissa olevaa käyttöikää.

Kuntotutkimuksessa tehdään kunnossapitotarkastusta laajempi kuntorvio. Tutkimuksessa tehdään silmämääräisiä arviointoja, mittauksia ja testauksia, jotka kertovat myös laitteiston teknisestä käyttöiästä ja odotettavissa olevista korjaustarpeista.

Kuntotutkimuksia tekevät siihen pätevöityneet kuntotutkijat.

– Joskus tulee ristiriitatilanteita tai ongelmia, joissa tarvitaan esimerkiksi sähköasennusten oikean asennustavan tai niitä koskevien vaatimusten tulkintaa, niin silloin hyvä valinta on Tukesin valtuuttama tarkastustaho, joka toimii asiassa kolmantena osapuolena, Esko Iivonen huomauttaa.

Huijarien näpit irti sähköstä

Ikävä kyllä sähkötarkastuksia käytetään myös huijaamiskeinona, jota kohdistetaan varsinkin iäkkäisiin ihmisiin. Pelottelu sellaisella asialla, josta uhri ei voi mitenkään ymmärtää itse kaikkea, on valitettavan tepsivä keino.

– Ovelle ilmestyvää sähkötarkastajaksi itseään esittelevää ei tarvitse päästää sisään, eikä missään nimessä tarttua ensimmäiseen tehtyyn tarjoukseen. Tärkeimpänä ohjeena sanoisin, että selvitä taustat ja mieti aina ensin jonkin aikaa, ennen kuin päästät keitä tarkastamaan kodissasi sähköjä – tai muutakaan, Esko Iivonen neuvoo.

Yleensä toiminnassa on jotakin hämärää, jos sopimuksen esimerkiksi urakkasopimuksen tekemistä vaaditaan saman tien.

– Aina kannattaa pyytää muutamia tarjouksia alan eri toimijoilta, ja vertailla niitä keskenään, ennen kuin päättää mitään. Silloin ei tule maksaneeksi ylihintaa, vaikka osoittautuisikin, että kaikki toimijat ovat asiallisella asialla, Iivonen muistuttaa.

Huijarin tunnistaa myös siitä, että hän väittää vanhojen asennusten olevan jollakin tavalla laittomia. Tukesin tietoon on taannoin tullut, että on esimerkiksi väitetty vanhoja tulppasulakekeskuksia ja vikavirtasuojamattomia tai maadoittamattomia pistorasioita vaarallisiksi tai lain vastaisiksi. Se ei ole totta, eikä oikea ammattilainen väitä sellaista. Sähköasennusstandardien vaatimukset eivät muutamaa harvaa poikkeusta lukuun ottamatta ole takautuvia, eli vanhoja asennuksia ei voi vaatia uusittavaksi niiden perusteella, jos ne ovat kunnossa.

Sähköasennukset
urakointi ja suunnittelu

**Autolatauksen hankesuunnittelu,
varsinainen suunnittelu ja toteutus**

Kiinteistöhuollon sähkökorjaustyöt

Uudisrakennukset

KOMPASSI

Luotettava Kumppani

Saimaan
Sähköapu Oy

Perheyrittys
vuodesta 1998

050 364 1200
040 529 6883

sahkoapu.fi

6 ohjetta urakoitsijan valintaan

Omakotitalon sähköturvallisuuteen vaikuttaa olennaisesti se, että asennukset tehdään alusta asti oikein ja ammattimaisesti. Itse ei saa asentaa mitään, ellei satu olemaan alan ammattilainen. Ei kannata myöskään valita halvinta tarjousta eikä nopeimman työn lupaavaa urakoitsijaa, ennen kuin on varmistanut työn tarjoajien taustat. Tukes antaa valintaan kuusi ohjetta:

1. Selvitä, että palvelua tarjoavalla yrityksellä tai sen käyttämällä aliurakoitsijalla on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Tarkista asia Tukesin rekisteristä.
2. Tee kirjallinen sopimus tilaamastasi työstä. Näin varmistat kaikkien tilattujen töiden tekemisen ja selvennät vastuukysymyksiä.
3. Kysy useampia tarjouksia.
4. Varmista, että sähköurakoitsija tarkastaa asennukset ennen käyttöönottoa.
5. Urakoitsijan pitää luovuttaa sähköasennusten haltijalle tarkastuspöytäkirja, joka on urakoitsijan antama vakuutus siitä, että sähkötyöt on tehty sähköturvallisuussäädösten mukaisesti. Pienistä asennustöistä ei edellytetä pöytäkirjaa, mutta tarkastusten ja testausten tulokset on tällöinkin tarvittaessa luovutettava asennusten haltijalle.
6. Varmista, että saat tarvittavat asennuspiirustukset ja käyttöohjeet. ■

Sisustusvimma

Sisustusvimma

Hannakaisa Ukonaho mahdutti asiakkaansa eteisen kaapistoon pukeutumispeilin, tason postille, laatikoita pipoille, hansikkaille ja huiveille sekä matalasyvyisen kenkäkaapin, joka sisältää kenkähyllyjä lattiasta kattoon.

Koukullinen, pystymallinen pyyhepatteri toimii kätevänä naulakkona eikä vie paljoa tilaa.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tarkkaan harkitut säilytysratkaisut helpottavat arkea

Monissa kodeissa tuskaillaan tavarapaljouden ja sen säilytyksen kanssa. Ongelmakohtien tunnistaminen ja niihin puuttuminen voi tuoda järjestystä kaaokseen yllättävänkin helposti. Kun kaikelle on paikkansa, myös arjesta tulee sujuvampaa.

”Paikka kaikella, kaikki paikallaan.” Erinomainen periaate, joka voi olla kuitenkin vaikeampi toteuttaa käytännössä.

Kodin tavaramäärän säilytys nousee usein keskustelunaiheeksi, kun sisustussuunnittelija SI **Hannakaisa Ukonaho** ratkoo asiakkaidensa sisustuspulmia. Hän kertoo muun muassa keittiön, kodinhoitohuoneen ja eteisen säilytyksen sekä vaatesäilytyksen aiheuttavan ihmisille päänavai-
- Ne ovat niitä pääasioita, mihin sekä remontoi-

jat että uudisrakentajat haluavat ratkaisuja.

Varsinkin kaupunkiasunnoissa tavaransäilytys voi olla senttipeliä. Kodit ovat pienentyneet, ja uudet omakotitalot neliömäärältään takavuosia pienempiä jo kustannusten ja taloudellisuuden vuoksi. Samalla kotien tavaramäärä on kasvanut.

- Totta kai ihmisillä on koko ajan enemmän tavaraa. Muutama vuosi sitten oli konmaritus-buumi. Moni havahtui siihen silloin, Ukonaho toteaa.

Osa on voinut tavoitella ratkaisua säilytysongelmiin karsimalla tavaroitaan rankalla kädellä. Kai-

kille tämä ei ole kuitenkaan mahdollista tai toivottavaa. Ukonaho muistuttaa, että esimerkiksi lapsiperheessä jo vaatemäärä voi olla melkoinen - varsinkin kun pukeutumisessa on varauduttava Suomen ilmastoon ja useampaan eri kauteen.

Ahdas eteinen aiheuttaa säilytyspulmia

Eteinen on Ukonahon kokemuksen mukaan usein kodin ongelmallisin paikka tavaramäärän ja sen

säilytyksen osalta. Myös omakotitaloissa eteiset voivat usein olla ahtaita ja kapeita, joten säilytystilaakin on vaikea toteuttaa.

- Erityisesti lapsiperheissä eteinen tuntuu pullonkaulalta kotiin saapuessa, kun kaikkien perheenjäsenten tavarat on siinä eteisessä.

Etenkin urheilua paljon harrastavilla eteiseen voi kasautua jo erilaisia urheiluvaatteita, -kenkiä ja -tarvikkeita tuntuva määrä. Lisähaastetta Ukonahon mukaan tuo se, että pieneen tilaan on saatava mahdutettua myös monenlaisia toimintoja.

- Tarvitaan peili ja joku laskutaso ja kenties pukeutumispenkki kenkien laittoon tai lasten pukeutumiseen.

Eräessä kohteessaan Ukonaho lisäsin asiakkaan eteisen toimivuutta integroimalla nuo kaikki toiminnot kaapistoon. Näin rajalliseen metrimäärään saatiin ujutettua niin kenkähyllyjä, pukeutumispeili, taso postille kuin laatikoita pipuille ja hansikkaille.

Kenkävuoret kuriin tuunatulla kaapilla

Ukonaho pitää kenkien säilytystä eteisten suurimpana haasteena. Kokenut sisustussuunnittelija on keksinyt asiaan kuitenkin jos jonkinlaisia ratkaisuja. Yksi tehokas keino on ollut käyttää keittiön yläkaapeiksi tarkoitettuja seinäkaappeja kenkäkaappeina.

- Niissä on sopiva syvyys kapeisiin tiloihin. Tuollaiseen keittiön yläkaappiin kun laittaa paljon hyllyjä, siihen mahtuu valtavasti kenkiä.

Hän vinkkaa, että keittiökaapista voi tuunata kenkäsenkin lisäämällä siihen esimerkiksi kalustejalat tai vaihtamalla kalustelevytason tilalle kivi- tai lasilevyn. Toisena ahtaan eteisen säilytyskikkana hän mainitsee patterin uudistamisen monikäyttöisemmäksi.

- Nykytaloissa on usein lattialämmitys, mutta jos eteisessä on patteri, se voidaan vaihtaa koukulliseen, pystymalliseen pyyhepatteriin.

Ratkaisua voidaan Ukonahon mukaan käyttää helposti lastennaulakkona tai vierasnaulakkona.

- Siinä samalla kuivuu vaatteet, mutta se ei vie paljon tilaa. Se tulee vain noin kymmenisen senttiä ulos seinästä.

Kierrätys on keittiön säilytysaaste

Keittiö, jossa on riittävästi toimivaa säilytystilaa, helpottaa arkea jos mikä. Näin esimerkiksi ruuanlaittovälineet ovat aina sujuvasti saatavilla ja myös tilan yleisilme pysyy siistinä.

Ukonaho mainitsee kierrätyksen olevan kuitenkin usein hänen asiakkaidensa suurin mietinnän aihe keittiön säilytystilojen osalta. Kierrätettäviä jätelajeja on melkoinen määrä: bio-, muovi-, lasi-, metalli-, pahvi- ja sekajäte vaativat kukin oman astiansa. Kun mukaan otetaan vielä kierrätettävät pullot ja sanomalehdet, erilaisia astioita on keittiössä jo kahdeksan.

- Lajitteluastioita tarvitaan niin paljon, että harvalla ne mahtuvat kiintokalusteiden sisään. Tarvitaan paikka muualta, jotta ne tavarat ovat pois jaloista. Yleensä se on sitten eteisessä tai kodinhoitohuoneessa, jois-sain aputiloissa.

Sisustussuunnittelija huomauttaa, että esimerkiksi kartonkijätteiden astia ei ole mikään pikkuroskis. Niille ei löydy sopivaa koloa tuosta vain.

- Kun omakotitalorakentaja ottaa sen huomioon jo suunnitteluvaiheessa, sillä kyllä arjen toimivuus kasvaa, hän toteaa.

Harvoin käytetyille astioille lisätilaa muualta

Myös astioiden säilytys voi aiheuttaa päänvaivaa – keittiössä kun tuskin koskaan on säilytystilaa enemmän kuin tarvitaan. Ukonaho kehottaakin sijoittamaan esimerkiksi maljakot, kynttilät, kattaus- ja tarjoiluastiat suosiolla muualle kuin keittiöön, kuten esimerkiksi olohuoneeseen.

- Sijoitan niitä olohuoneen säilytyskalusteisiin. Ne ovat harvemmin käytettyjä tavaroita, joten ne vievät turhaan tilaa keittiössä.

LAITTEITA LAIDASTA LAITAN

Jurvalankuja 46, Luumäki
Puh. 045 133 4414
www.laitetori.com

Kaikki parkettialan työt ammattitaidolla!

Joren Parketti ja Matto
Hönöntie 6, 54100 JOUTSENO
Janne Suuronen 0400 919 521, Jore 0400 671 749

TYÖVÄLINEET TALON SANEERAUKSEEN VUOKRAA:
www.konekuutio.fi

KONEVUOKRAAMO
KONEKUUTIO OY

Lentokentäntie 43, Lpr
p. 010 271 8030

Retikankuja 6, Imatra
p. 010 271 8040

PURUIMURI VANHOJEN PURUJEN POISTOON

MONIPUOLINEN KAIVUPALVELU ETELÄ-KARJALASSA

Kaivuutyöt ammattitaidolla kotitalouksille ja yrityksille.

KAIVUPALVELU E. TALONPOIKA OY
www.kaivutalonpoika.fi
Luharannantie 46 A, 54310 Lappeenranta
p. 040 572 5725, esa@kaivutalonpoika.fi

Hän huomauttaa harvalla olevan nykyisin edes TV-tasoa olohuoneen laitemäärän vähen-
nyttyä. Samoin kirjan- ja paperinsäilytykselle
alkaa olla vähemmän tarvetta. Niiltä vapautu-
nutta tilaa voidaankin käyttää muiden kodin ta-
varoiden säilytykseen.

Keittiöissä sitä vastoin erilaisia kodinkoneita
on nykyisin valtavasti, ja niille tarvitaan kipeäs-
ti tilaa. Omakotitaloissa moni siirtää Ukonahon
mukaan pakastimenkin pois keittiöstä.

– Saattaa olla vain pieni jätskipakastin keitti-
össä, ja kaikki säilytyspakastaminen tapahtuu
kodinhoitohuoneessa.

Ruokakomerot ja aamiaiskaapit säilytystrendeinä

Skafferiksi tai pantryksikin kutsuttu ruokako-
mero on noussut keittiöiden säilytyksen uudeksi
luottoratkaisuksi. Aiemmin niitä hyö-
dynnettiin Ukonahon mukaan kuiva-aineiden
varastoinnissa. Nykyisin tilanpuutteessa ne
ovat tarjonneet hyvän keinon erilaisten keitti-
ön kodinkoneiden säilytykseen.

– Nykyään pienkoneita on paljon; airfryerit,
sodastreamit sun muut. Varsi-imurikin olisi
hyvä olla keittiössä.

Eräs viime vuosien keittiötrendeistä, aami-
aiskaappi, on myös yhä kysytty. Usein sen suo-
jiin halutaan piilottaa kätevästi niin leivänmu-
ruset kuin erilaiset pienkoneetkin. Tuo tarkoi-
tus ei kuitenkaan aina toteudu arjessa. Ukon-
aho toteaa, että aamiaiskaappi rakennetaan

keittiöön kovasti kaivatun laskutilan kustan-
nuksella.

– Olen huomannut, että vaikka se on leivän-
paahtimien ja kahvinkeitinien sijoituspaikka,
kyllä se tuppaa auki olemaan. Ihan ei toteudu
se estetiikka mitä haetaan, koska se laskutila
tarvitaan.

Pitkälle mietitty vaatesäilytys helpottaa pyykkirumbaa

Tehokkaat ja toimivat vaatesäilytysratkaisut
voivat helpottaa merkittävästi vaatehuoltoa
ja siten tuoda omalta osaltaan sujuvuutta ar-
keen.

Ukonaho kehottaa etenkin uudisrakentajia
sijoittamaan pyykkihuoltotilan tai kodinhuo-
neen samaan kerrokseen kuin makuuhuoneet,
mikäli vaatekaapit sijaitsevat makuuhuoneis-
sa.

– Pyrin välttämään sitä, että pyykkihuolto on
spa-osastolla, hän kertoo.

– Ihmiset panostavat niihin, ja on ankeaa kä-
vellä kodinhoitotilan läpi spa-osastolle. Sijoi-
tan kodinhoitohuoneen sinne, missä se vaate-
säilytyskin on.

Ukonaho huomauttaa juuri pyykkien käve-
lyttämisen paikasta toiseen vievän aikaa.

– Jos on monta pientä lasta, lasten vaatekaa-
pit kannattaa sijoittaa kodinhoitohuoneeseen
ja pitää sitä pukuhuoneena. Vaatteet noste-
taan siellä samassa tilassa kaappeihin. Se toi-
mii alle kouluikäisten kanssa, mutta vaatii ko-

dinhoitohuoneelta kokoa.

Tehosta vanhoja kaapistoja tarpeen mukaan

Vaatesäilytyksen helpottamiseen ei tarvita
välttämättä vippaskonsteja. Ukonaho itse li-
säisi kaapistoon yksinkertaisesti lisää hyllyta-
soja. Näin saadaan matalampia vaatepinoja,
joita on helpompi käyttää arjessa. Hän huo-
mauttaa hyllykaapistojen mukana tulevan tyy-
pillisesti liian vähän hyllyjä.

– Jos paitapino on 30-senttinen, kaaos tulee
siitä, kun pino ei pysy pystyssä.

Sisustussuunnittelija kertoo käyttävänsä
paljon säilytysratkaisuja, joihin voi räätälöidä
sisusteita omien tarpeiden mukaan. Toisek-
seen hän mainitsee japanilaisen säilytyskalus-
temerkki Yamazakin, jonka on itse havainnut
toimivaksi.

– Japanissa on pienet asunnot ja paljon til-
pehööriä, joten olemassa olevien kaappien si-
susteita pyritään tehostamaan. On keittiöön,
vessaan ja vaatekaappeihin mekanisme.

Jos parhaistakaan yrityksistä huolimatta ko-
din tavaramäärä ei pysy hallinnassa, yksi rat-
kaisu on kääntäjä ammattijärjestäjän puoleen.
He tarjoavat kaapistojen ja sisusteiden suun-
nittelupalvelua. Ukonaho huomauttaa, että
asukkaan voi olla itse vaikea hahmottaa kotin-
sa tavaratungosta. Kun apuun ottaa ulkopuo-
lisen, tavaroiden organisointiin voikin saada
uutta visiota ja hyviä vinkkejä. ■

TAIPALSAARI

Parasta elämää

Taipalsaari -
PARASTA ELÄMÄÄ!

Etelä-Karjalan maakuntakeskuksen, Lappeenrannan,
naapurissa sijaitseva Taipalsaari on vireä Saimaan saaristokunta
ja osa Saimaan rannoille rakentuvaa virkistysaluekokonaisuutta.
Puolet kunnan pinta-alasta on sinistä Saimaata ja toinen puoli
muodostuu noin 700 saaresta.

Kunnassa on monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja
tapahtumia kaikkina vuodenaikoina. Yksi päätavoitteemme on
asumisviihtyvyyden ylläpitäminen ja kehittäminen.

**Tervetuloa elämään parasta
elämää Taipalsaarelle!**

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Vallintavirhe kiinteistökaupassa

Vallintavirheestä on kyse muun muassa silloin, jos myyjä on antanut ostajalle ennen kauppaa vääriä tietoja esimerkiksi kaavasta, rakennuskiellosta tai luovutusrajoituksesta ja annetun tiedon voidaan katsoa vaikuttaneen kauppaan. Lisäksi vallintavirheestä on kyse silloin, kun kiinteistöllä olevaan rakennukseen ei ole tarvittavaa lupaa, käytännössä rakennuslupaa.

Yleensä vallintavirheriidat koskevat juuri rakennuslupan puutetta. Pahimmassa tapauksessa koko rakennus on luvaton. Kyse voi olla myös siitä, että rakennukseen on tehty laajennus tai suuria remontteja, joille ei ole haettu asianmukaista lupaa. Voi myös olla, että lupaa ei enää helposti saa, mikäli esimerkiksi rakentamismääräykset ovat muuttuneet remontin jälkeen. Pahimmillaan puhutaan siitä, että asuinrakennus on luvaton, eikä lupaa ole mahdollista saada. Rakennusta ei pitäisi käyttää enää asumiseen ja viranomaiset voivat sen kieltää. Rakennusta koskee myös purku-uhka.

Tyypillinen seuraamus vallintavirheestä on hinnanalennus. Hinnanalennuksen täytyy vastata virheen arvoa. Yleensä puhutaan virheen korjauskustannuksista eli käytännössä siitä, mitä maksaa rakennuslupan hakeminen. Mikäli virhe on olennainen, ostajalla on oikeus purkaa kauppa. Ostajalla voi olla myös oikeus vahin-

gonkorvaukseen.

Vallintavirhettä ei koske maakaassa mainittu viiden vuoden reklamaatioaika. Kyseinen reklamaatioaika koskee laatuvirhettä. Vallintavirheeseen voi vedota vanhentumislain puitteissa eli vanhentumisaika on 10 vuotta. Virheestä on toki reklamoitava kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun se havaittiin tai olisi pitänyt havaita.

Vallintavirheissä on myyjän vastuun lisäksi kyse usein kiinteistönvälittäjän vahingonkorvausvastuusta. Huolellisen välittäjän pitäisi tarkistaa rakennusten lupa-asiat. Mikäli vallintavirhe ilmenee rakennuslupan puutteena, välittäjä on todennäköisesti toiminut huolimattomasti. Välitysliike voi olla vahingonkorvausvastuussa ostajalle. Mikäli myyjä joutuu maksamaan ostajalle hinnanalennusta vai vahingonkorvausta, välitysliike voi joutua maksamaan vahingonkorvausta myyjälle.

Ostaja voi minimoida vallintavirheen mahdollisuuden tutustumalla huolellisesti kiinteistöstä saatavilla oleviin asiakirjoihin. Ostajan tulee myös tutustua kaavaan ja mahdollisiin vireillä oleviin kaavamuutoshakemuksiin. Ostajan kannattaa kysyä rohkeasti lisätietoja kiinteistönvälittäjältä tai myyjältä, mikäli jokin asia jää epäselväksi.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Aina on aihetta juhlaan!

Elämän käännekohtia on ilo juhlistaa yhdessä läheisten kanssa. Toisinaan oman kodin neliömäärä ei kuitenkaan riitä haluttuun vierasmäärään, tai juhlien järjestäminen kotona koetaan muuten epäkäytännöllisenä.

Ravintola tai muu vuokrattava juhlatila voi tarjota tunnelmalliset puitteet niin suureen kuin pienempäänkin juhlaan. Kun juhlia halutaan viettää kodin ulkopuolella, on kuitenkin muutamia käytännön asioita, jotka olisi hyvä huomioida heti suunnitteluvaiheessa. Jo tilaisuuden luonne sanelee järjestelyiden osalta paljon.

– Pyydän aina asiakasta ensin miettimään, mitä siltä tilaisuudelta haluaa ja mitä ei missään nimessä halua. Jos on vaikka syntymäpäiväjuhla, minkä tyylinen juhla niistä halutaan ja mitä siellä halutaan tapahtu-

van? Sen ympärille lähdetään rakentamaan, kertoo hää- ja juhlasuunnittelija **Eija Holmberg-Lehto**. Hän on toiminut juhlasuunnittelun parissa vuodesta 2007 lähtien ja kirjoittanut aiheesta myös kirjan *Unohtumattomat häät* sekä *Tapahtumajärjestäjän oppaan*.

Useimmille meistä juhlien järjestäminen ei ole kuitenkaan jokapäiväistä hommaa. Holmberg-Lehto vinkkaa netistä löytyvän erilaisia muistilistoja avuksi juhlasuunnittelun aloittamiseen.

– Kannattaa ehdottomasti ottaa sel-

lainen avuksi. Niitä asioita on kuitenkin yllättävän paljon. Kuulen asiakailta usein, että enpä olisi tuollaista osannut ottaa ajatelleeksi.

Juhlan luonne ja vierasmäärä ohjaa juhlatilan valintaa

Juhlan luonne määrittelee Holmberg-Lehdon mukaan sen, millainen juhlatila siihen soveltuisi – halutaanko huvilaa, juhlasalia tai kenties hallia? Toinen tärkeä tekijä on kaavailtu vierasmäärä. Hän neuvoo noudatta-

maan juhlatilojen ilmoitettua henkilömitoitusta. Jos tila on siis tarkoitettu 50 henkilölle, sinne ei kannata yrittää tunkea 70 vierasta.

– Liian pieni on epämukavaa kaikille, ja liian iso tuntuu hallilta eikä siellä tavoiteta ehkä sitä kivaa intiimiä tunnelmaa, jota halutaan.

Holmberg-Lehto kehottaa miettimään myös tilan saavutettavuutta: onnistuuko paikalle kulku julkisilla liikennevälineillä, onko pysäköintipaikkoja riittävästi ja pääsevätkö esimerkiksi liikuntarajoitteisetkin tilaan. Näiden ohella juhlalle kaavailtu

ohjelma asettaa omat vaatimuksensa juhlatilalle.

– Jos siellä syödään, onko siihen ruuan valmistukseen ja tarjoiluun tarvittavat tilat, millainen keittiö on, millaiset ovat kylmäsäilytystilat, hän luettelee.

– Jos on tarkoitus tanssia, siihen tarvitaan tila, ja jos tiedossa on puheita, sitä varten tarvitaan välineet.

Hyvä apu ovat netissä olevat hakukoneet, joista voi etsiä sopivaa juhlatilaa eri kriteereillä: mikä on aiottu henkilömäärä, saako järjestäjä tuoda omat juomat, tai onko saatavilla vaikkapa sauna.

Kaikkea ei tarvitse yrittää tehdä itse

Usein juhlanjärjestäjän ajatuksena on tehdä itse ruuat, hakea juomat ja hoitaa vielä musiikkikin juhliin. Holmberg-Lehto muistuttaa, että kaikkea ei kuitenkaan kannata yrittää tehdä itse. Palveluita on nykyään saatavilla ja niitä kannattaa käyttää tarpeen mukaan.

– Varsinkin jos juhlakalu itse on järjestämässä, hänen tehtävänsä on juhlia, nauttia päivästä ja vieraiden kanssa olemisesta.

Hän nauraa tosin kompastuneensa samaan itsekin. Viime vuonna täyt- täessään pyöreitä hän oli varannut juhlatilan ja visioinut sinne kaikkea, mitä ammattimaisen juhlasuunnit- telijan mieleen vain voikaan juolah- taa – muun muassa katon täydeltä ilmapalloja. Lopulta hän oli havah- tunut suunnitelmiensa suuruuteen: kuka tämän kaiken tekisi ja siivoaisi?

– Juhlan järjestäjän on tärkeää miettiä se logistiikka, milloin ja millä viedään tavarat, milloin koristellaan ja siivotaan, ja onhan paikalla joku avaamassa ovia.

Holmberg-Lehto toteaa myös juh- lien jälkeisen suunnittelun tuppaa- van unohtumaan. Juhlatavarat on kuitenkin saatava myös pois tilasta ja lainatut ja vuokratut tarvikkeet pa- lautettava.

– Ehdottomasti paras on, jos tilan saa koko viikonlopuksi, että pääsee perjantaina rauhassa tekemään ja sunnuntaina siivoamaan.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – myös juhliissa

Hyvin suunniteltu on puoliksi teh- ty myös juhlia järjestettäessä. Holm- berg-Lehto vinkkaa, että tilaisuuden aikatauluttamisen helpottamiseksi päivästä voi käydä myös mieliku- vaharjoittelua: mitä tapahtuu, kun vieras tulee paikalle, ja miten paljon aikaa mikäkin osa juhlaohjelmasta vie?

Yhdessäololle ja seurustelulle on hyvä varata aikaa, mutta turha odot- telu latistaa helposti juhlatunnel- man. Juhlasuunnittelija toteaa ih- misten arvostavan sitä, että ohjelma on soljuvaa ja illan kulku tiedossa.

– Onko se sitten pöydissä ohjelmia, joissa kerrotaan mitä tapahtuu, tai seremoniamestari, joka kertoo mitä

tapahtuu ja missä vieraiden odote- taan olevan.

Juhlien suunnittelussa olisi hyvä olla jokin punainen lanka, jota nou- datetaan kutsuista ja koristeluista lähtien. Holmberg-Lehto kertoo sen helpottavan juhlanjärjestäjän omaa visiota ja siinä pysymistä. Etenkin kutsu tulee laatia niin, että vieraat tietävät, mitä odottaa – ja mitä heil- tä odotetaan.

Tarjoiluihin panostaminen ei mene hukkaan

Holmberg-Lehto muistuttaa kutsu- jen ja koristelujen kuvastavan tilai- suutta ja sen luonnetta.

– Jos ollaan kakkukahvijuhlissa, olisi kauniit valkoiset pöytäliinat, servietit ja ehkä viulumusiikkia, joka kertoo herkkyydestä. Ja jos haluat hy- vät bileet, sitten samppanjat ja ilotu- litukset voivat räiskyä heti kutsuissa, että tervetuloa vuosisadan bileisiin.

Juhlasuunnittelijan kokemuksen perusteella on vielä eräs asia, johon juhliissa erityisesti kannattaa panos- ta: ruoka, ja tarjoilut ylipäättään.

– Ihmiset muistavat yleensä aina ruoan; oliko se kylmää, kuumaa, oli- ko sitä riittävästi, Holmberg-Lehto kertoo.

Toisena hän mainitsee juhlien va- lokuvauksen ja videokuvauksen. Ne voivat usein jäädä yksittäisen vieraan tai läheisen kontolle, jonka oma juh- linta jää sitten vähiin. Hän kehottaa- kin miettimään, voisiko kuvausteh- tävään hankkia paikalle jonkun ul- kopuolisen. Kuvat ja video ovat kui- tenkin kaunis muisto tilaisuudesta niin juhlan järjestäjälle kuin vierail- lekin, joten niistä ei kannata pihistel- lä. Myös erilaiset vieraskirjat ja ter- vehdykset ilahduttavat vielä pitkään jälkikäteen.

Vältä yllätykset sopimalla asioista kirjallisesti

Olipa kyseessä sitten catering, koris- telut tai esiintyjät, Holmberg-Lehto suosittelee etsimään omaan tyyliin sopivat tekijät ja pyytämään tarjouk- set aina kolmelta palveluntarjoajalta, jotta näitä voi vertailla.

Palveluista kannattaa sopia kirjalli- sesti esimerkiksi sähköpostilla. Näin on helppo tarkistaa, että asiat on tehty kuten sovittu ja loppusumma- kin sovittu mukainen. Myös peruu- tusehdot selviävät tarvittaessa sopi- muksista.

Esimerkiksi cateringin ja juhlatilan osalta tulee selvittää tarkasti, mitä kaikkea ne sisältävät: tuleeko muka- na astiat, pöytäliinat tai henkilökun- taa, tai onko tilassa äänentoistoon tarvittavat laitteet.

– Yleensä paikassa voi olla astiat, mutta ei pöytäliinoja ja serviettejä. Ne pitää vuokrata tai hankkia pito- palvelun kautta. Ja hyvin usein on, ettei seinille saa kiinnittää mitään tai kynttilöitä polttaa, Holmberg-Lehto kertoo.

Käytännöt kannattaa varmistaa ja sopia kirjallisesti jo ennakoon: muun muassa milloin tilaan pääsee,

monelta pitää poistua ja millaista sii- voustasetta vaaditaan. Ruuan säily- tystä varten kannattaa varmistaa, että kylmätilaa on tarpeeksi saatavilla.

– Ravintoloissa tietenkin aina se ra- vintola tarjoaa ruuan ja juoman, sin- ne ei voi omia viedä. Juhlatiloissa on vähän vaihtelevia käytäntöjä. Usein niihin saa viedä itse ruuat, mut- ta osalla voi olla oma catering, jota he käyttävät, ja sitten saa viedä omat juomat.

Musiikki luo juhlatunnelman

Musiikilla on todella suuri merkitys tunnelman luomisessa, Holmberg- Lehto muistuttaa.

– Ihmiset vapautuvat, kun on mu- siikkia. Ruokailun aikanakin voisi olla taustamusiikkia.

Jos illalle halutaan hyvät bileet ja tanssia, DJ tai bändi on hänen mu- kaansa hyvä vaihtoehto. Jos kaiva- taan rauhallisempaa tunnelmaa, esiintyjäksi voi harkita esimerkiksi trioa tai trubaduuria.

Holmberg-Lehto toteaa bändin yleensä kertovan, mitä he tarvitsevat tilan ja esimerkiksi sähköjen osalta. Juhlan järjestäjän ei siis tarvitse miet- tiä kuin bändin sijoittelua: onko juh- latilassa lava, jolla bändi voi soittaa, vai sijoitetaanko heidät johonkin kul- maan tai nurkkaukseen?

Hän kehottaa huomioimaan myös tilan akustiikan, ja onko tarkoitus seurustella vai tanssia. Bändin saa-

vuttua paikalle on mielekkäämpää keskittyä tanssiin eikä seurusteluun.

– On bändillekin kurjaa, jos ihmiset eivät tanssi.

Soittajillekin on lisäksi hyvä varata tilaisuuteen ruokaa ja juomaa. Usein bändi tarvitsee myös tavaroilleen jonkin takahuoneen, jossa he voivat viettää aikaa ennen osuuttaan illasta.

Juhlat saavat olla järjestäjänsä näköiset

Holmberg-Lehto huomauttaa, että vieraat ja heidän viihtymisensä on toki tärkeää huomioida: ruokatar- joiluissa on hyvä muistaa vieraiden mahdolliset ruokarajoitteet ja mu- siikkivalinnoissa myös muiden miel- tymykset. Epäonnistumista on kui- tenkin turha pelätä. Juhlat saavat aina olla järjestäjänsä näköiset.

– Ei tarvitse oikeasti olla mitään jä- risyttävän suurta. Elämä on elettä- väksi, ja siihen kuuluvat juhlat ja ih- miset ja ystävät.

Esimerkiksi syntymäpäiväjuhlat voi järjestää läheisten kesken vaikka nyyttäriperiaatteella, jossa lahjojen sijaan kukin vieraista tuo jotain tar- jottavaa.

– Pienelläkin budjetilla voi järjes- tää. Monesti esimerkiksi koristeluja voi vuokrata tai lainata.

Hän huomauttaa koristeita löyty- vän myös luonnosta, kunhan käyttää mielikuvitusta. Inspiraatiota voi ha- kea esimerkiksi Pinterestistä, joka on suorastaan ehtymätön ideapankki. ■

Savariini

**PITOPALVELUA AMMATTITÄIDOLLA
KODIN KAIKKIIN JUHLIIN.**

Savariini Oy
Lappeentie 25 LH 5, 55100 Imatra
puh. 050 552 2425
pitopalvelusavariini@gmail.com

SIIVOUS- JA KOTIAPUPALVELU Auttavat kädet Oy

**Muista kotitalousvähennys!
Myös arvonlisäverotonta palvelua**

Saara p. 040 5947 633 | Salla p. 040 5947 632

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Jouluperinteiden historiaa ja tapoja maailmalta

Monen jouluperinteet ovat omasta lapsuudesta: joulukuusen koristelu, tietyt joulukoristeet aina samalla ikkunalla, kynttilöiden vieminen haudoille, totutun kaavan mukaan valmistettu joulupöytä.

Perinteilläkin on kuitenkin historia – eikä se ole aina niin pitkä kuin voisi ajatella. Esimerkiksi joulukortit, lahjat, kuusi ja pukki yleistyivät Suomessa vasta itsenäisyyden alkuaikoina, kun oppivelvollisuus tuli ja sitä myötä kansakoulusta tuli kaikille pakollinen. Kansakoulussa vietettiin joulun juhlistamiseksi kuusijuhlaa, jonka opetussuunnitelmaan juhla laitettiin tietynlaisena.

– Opetussuunnitelmassa linjattiin, että juhlassa pitää olla kuusi, lapset kirjoittavat joulukortteja ja Joulupuk-

ki jakaa lahjoja. Kansakoulun myötä yhdenmukainen joulukonsepti levisi, kertoo suomalaisiin perinnejuhliin erikoistunut arkistotutkija **Juha Nirkko** Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta.

Jotkut perinteet ovat myös painuneet unholaan. Esimerkiksi joulun alla talosta taloon kiertävät nuorten aikuisten joukot ovat kadonneet katukuvasta.

– Syksyllä kekrin aikana kiersi kekripukki. Mutta myös ennen joulua, tapaninpäivänä tai joulun välipäivinä kiersi tällaisia kiertueita. Kuvitteellisia, sonnustettuja hahmoja kulki nuorisojoukkojen keulakuvina: tapaninpukkeja tai jouluvalkoja, joka on eräänlainen puolihelvoshahmo. Kuljettiin talosta taloon ja pyydettiin viinaryppyjä. Tällaista en ole huomannut enää tehtävän, vaikka

kalenterissa on yhä Nuutin päivä. Varsinkin alkoholin käyttö ja mekastus on jäänyt pois, Nirkko kertoo kadonneista jouluperinteistä.

Toisaalta nuuttipukkien perinteestä on säilynyt jotain Satakunnan seudulla ja Hämeessä.

– Siskoni tiesi kertoa, että kaupassa oli nuuttipukkeina kiertäville lapsille karkkisettejä myytävänä, kuten virpomapusseja. Ennen tätä tekivät nimenomaan nuoret aikuiset, Nirkko kertoo. Tämän ohella on muitakin kansanperinteitä, jotka ovat muuttuneet aikuisten perinteestä lasten tapakulttuuriksi.

Jouluruokaperinteet ovat yhdenmukaistuneet

Monien joulunvietossa kenties tär-

keimpiä elementtejä on jouluruoka. Ruokakulttuurissa on ollut jonkin verran alueellista vaihtelua. Eräs esimerkki tästä on riisipuuro:

– Itäinen tapa on ollut keittää, läntinen tapa on ollut hauduttaa puuro uunissa, Nirkko kertoo.

Tänä jouluna vaihtelua haluava voi yrittää valmistaa riisipuuron eri tavalla. Esimerkiksi Marttojen sivuilta löytyy ohje niin uunissa kuin keittämällä valmistettavaan riisipuuroon.

Moneen joulupöytään kuuluvat, uunissa valmistettavat laatikkoruuat ovat historiallisesti tarkasteltuna hämäläiseksi miellettyä ruokaa. Rosollin kaltainen ruoka puolestaan on tunnettu jo vanhastaan Länsi-Suomessa, mutta nykyään yleinen nimi 'rosolli' puolestaan tulee venäjän kielestä, jossa se on

Jonkinlaista juhlaa on ollut pimeimpään vuodenaikaan kaikissa kulttuureissa. Silloin on ollut kätevää myös vaihtaa vuotta.

tarkoittanut suolavettä.

Perinteinen jouluruoka on ollut myös lipeäkala, jota saa kaupasta myös käyttövalmiina. Miedon makuista lipeäkala on tarjoiltu perinteisesti votselin tai valkokastikkeen kanssa. Valkokastikkeen voi maustaa esimerkiksi piparjuurella.

Alueellinen vaihtelu jouluperinteissä Nirkon mukaan vähentynyt.

– Tiedonvälitys on parantunut, ihmiset liikkuvat ja verkottuvat enemmän. Sellaista ei enää ole kuin talonpoikaikakulttuurissa ennen teollistumista ja kaupungistumista: alueet olivat tavallaan nurkkakuntaisempia ja sisäänlämpiävämpiä. Ennen tämä oli selvemmin havaittavissa.

Nirkko kuitenkin huomauttaa, että eroavaisuuksiakin jouluperinteissä on, jopa saman kylän sisällä: – Naapureiden joulu on erilainen kuin jonkun toisen.

Tonttu on kiltimpi versio kansanuskon haltijoista

Joulu on juhlena sulauttanut itseensä kaikenlaista enemmän tai vähemmän tunnettua kuvastoa. Juhlan kristillisestä nykymerkityksestä huolimatta jotkut perinteistä eivät suinkaan löydy Raamatun kertomuksista. Esimerkiksi tonttu-ukkoja tuskin hyppii Jeesus-lapsen seimen ympärillä.

– Omituinen juttu, että ne on päätyneet sinne Korvatunturille. Se on tällainen kiltimpi versio kansanuskon haltijoista, Nirkko kertoo.

Pohjoismaisessa kansanperinteessä tonttu on asuinpaikan tai tontin haltija. Sana tulee ruotsin sanasta 'tomte', josta se on vääntynyt suomalaiseen muotoonsa.

– Ne on olleet moraalinvartijoita. Ne on rakastaneet rauhaa, järjestystä ja siisteyttä. Jos esimerkiksi saunottiin liian myöhään tai käytettiin alkoholia saunassa, saunatonttu tai haltija saattoi huomauttaa käytöksestä. Pudottaa katosta jotain tai muuta tällaista. Tällainen moraalinvartijahomma sopikin sitten Korvatunturin tontuille valvomaan lasten kiltteyttä, Nirkko kuvailee tonttujen luonnetta ja historiaa.

Jouluyönä ruuat on ollut maalaistoissa tapana jättää pöytään, eikä niinkään ihmisille vaan kodinhaltijoille tai vainajille ja esi-isille. Tonttujen yöllisestä ruokailusta kertoo Tonttujen jouluyö -laulu, jossa kunnon väki tarjoaa jouluruokaa haltijoille.

Kansanuskon perinteet ja ympäri maailmaa liikkuneet tavat eivät ole aina siirtyneet kirkollisiin juhlahyihin

täysin kivuttomasti. Esimerkiksi tonttu-ukkoja on paheksuttu.

– Luterilainen usko on koittanut päästä muinaisuskosta eroon. Mutta kristinusko ja vanhemmat uskomukset lopulta yleensä sekoittuvat.

Myös 1700-luvulla tulleeeseen ja 1800-luvulla yleistyneen joulukuuseen on suhtauduttu aluksi epäluuloisesti. Nirkon mukaan kuusta arveltiin syntiseksi tai pakanalliseksi. Lisäksi paheksuntaa herätti kuusen kynttilöiden aiheuttama tulipalovaara.

Joulu Euroopassa – ja muualla

Joulun yhtenä esikuvana pidetään yleisesti roomalaisten Saturnalia-juhlaa, jonka viettoon kuuluivat muun muassa uhkapelit.

Kristillisen joulun tulo on Nirkon mukaan vaikea ajoittaa, koska sen vietto on alkanut pikkuhiljaa kristinuskon levitessä. Suunnilleen kristillinen joulunvietto on kuitenkin alkanut 1100-luvulta lähtien, eli keskiajan loppupuolella. Päivä on asetunut kalenterissa samalle seudulle kuin siellä jo vanhaan ollut juhla, talvipäivänseisaus.

– Jonkinlaista juhlaa on ollut pimeimpään vuodenaikaan kaikissa kulttuureissa. Silloin on ollut kätevää myös vaihtaa vuotta. Talvipäivänseisausta on vietetty monissa kulttuureissa. Joulu-sanana onkin sana 'yule' tai 'jul', joka tarkoittaa juhlaa. Kyseessä on ehkä muinaisten germaanien talvi-juhla, josta on tullut yleisempi joulusana, Nirkko kertoo.

– Kun kristillisille juhlapäiville alettiin laittaa sijainteja kalenteriin, oli hyvä, että juhlaa oli siellä jo ennestään. Juhlat oli helpompi omaksua niin, että siinä hiukan ututetaan uutta sisältöä vanhaan. Kirkkoisat eivät olleet tyhmiä: ei kannata luoda uutta tyhjistä. Ensimmäinen joulua juhliittiin Jeesuksen kastepäivän merkeissä. Sitten merkitys on vakiintunut tuohon, mikä se on nykyään.

Joulua vietetään myös muissa, ei-kristillisissä maissa. Hyvänä esimerkkinä Nirkko pitää Japania, jossa myös esimerkiksi shintolaiset ja buddhalaiset saattavat viettää tapakulttuurin puolesta samankaltaista joulua kuin kristityt, mutta ilman uskonnollista merkitystä.

Japanissa joulu on enemmänkin pariskuntien kuin perheiden yhteistä aikaa. 1970-luvulla toteutetun mainoskampanjan myötä Japanissa syödään jouluna usein friteerattua broileria. Suosittua on myös kermanen pataruo-ka, kakku ja wagashi-makeiset.■

SAIMAA
ikkunat & ulko-ovet

Puualumiini-ikkunat ja alumiiniverhotut ulko-ovet
Perinteikkäämmät puuovet ja -ikkunat mm. mökille
Tutustu lisää malleihin ja lisävalintoihin nettisivuilla

JOUTSENON PUUTYÖ OY
Puh. 010 4224 800 myynti@joutsenonpuutyoy.fi
Puusepätie 3, JOUTSENO www.joutsenonpuutyoy.fi

MITTOJEN MUKAAN - SUORAAN TEHTAALTA - MYÖS ASENNETTUNA

ANTIKVARIAATTI SUMA

- Runsas valikoima luettavaa koko perheelle
- Lp- ja CD-levyt, myös uudet
- Meiltä myös LP-levyn suojamuovit ja sisäpussit

Avoimna ark 9-17 la 9-13 p. 05 411 7761

Valtakatu 52, Lappeenranta

Lemin Nuorisoseura esittää Matti Martikaisen komedian

**PÄSSINPÄÄT
PÄIVÄNPAISTEES**

ENSI-ILTA PE 25.10.2024 KLO 18

La 26.10. klo 17
Su 27.10. klo 14
La 9.11. klo 17
La 16.11. klo 17
Su 17.11. klo 14
La 23.11. klo 17
Su 24.11. klo 17
Su 1.12. klo 17
La 7.12. klo 18
Su 8.12. klo 18
La 14.12. klo 18

OHJAUS JA SOVITUS SAMI SIVONEN

Retu ja Tahvo ajautuvat vaiheiden tielle päästäkseen osallistumaan Barettipäiden vuosittaiseen erämaakilpailuun. Kuinkas käy, kun karma iskee parivaljakkoon?

Esitykset Nuorisoseurantalo Tapiola (Tapiolankatu 5, LEMI)
Liput ja väliaikatarjoilut: nettilippu.fi
Liput 20 euroa
Tiedustelut (iltaisin ja viikot):
040 648 3991 / 050 596 2440
Lisätietoja: leminnuorisoseura.fi

Lemin Nuorisoseura

Kansallisen Pöytäkirjan

nettilippu.fi

epassi

Näytelmä toteutettiin tukien Sivistystieteiden ja Kulttuurin tutkimuskeskuksen
Näytelmän ohjelmassa valittiin Suomen Näytelmäseuran ja Käsikirjoittajat ry.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kultaisen 1920-luvun Suomi

Iloisella ja eteenpäin katsoneella 1920-luvulla Suomi oli vielä nuori valtio, jonka valtiomuodoksi oli valikoitunut tasavalta. Vaikka ajan poliittiset vastakohtaisuudet koettelivat tuoretta parlamentarismia, vuosikymmenellä hyväksyttiin niin yleinen oppivelvollisuuslaki, uskonnonvapauslaki, köyhäinhoitolaki kuin lukuisia muitakin yhteiskuntaa muovanneita lakeja. Myös kieltolaki oli voimassa koko 1920-luvun ajan, vaikka vaatimuksia sen purkamisesta esitettiin.

Kulttuurin puolella kirjailijaryhmä Tulenkantajat pyrki viemään kotimaista kirjallisuutta eurooppalaisempaan suuntaan. Vuosikymmenellä vaikuttivat muun muassa

Uuno Kailas, Ilmari Kianto, Katri Vala ja Mika Waltari. Musiikin kentällä säväyttivät mestarilliset Leevi Madetoja, Aarre Merikanto ja Jean Sibelius, arkkitehtuurin saralla puolestaan Eliel Saarinen ja Alvar Aalto.

1920-luvulla Suomessa myös sekä tehtiin että katsottiin paljon elokuvia. Vuosikymmen oli kotimaisen mykkäelokuvan nousukausi, ja pitkiä elokuvia valmistui vuosina 1919–1929 kaikkiaan 56. Tuolloin nähtiin muun muassa klassikoiksi muodostuneet *Ollin opivuodet*, *Nummisuutarit* ja *Koskenlaskijan morsian*.

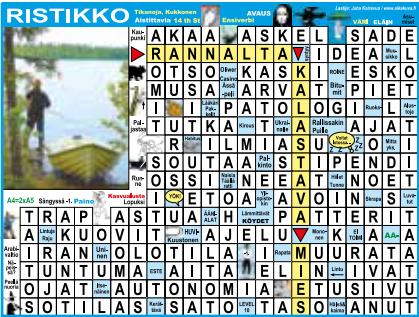
Lähde: www.kotus.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Kirsin kera

Hyttysverbi

Reikänaama

Niska

Jätettä

Tyypilliset

Makeaa

Laulaja

Suojaava

Rinnassa

Alkoholiton

Ajanjakso

VÄLISSÄ X uomia Kahvია

-nenä Peli

KAL-LÉN

Valtio Rasiat

Touko-tytöt

Onnekas

Lihak-sessa

Puuh puuh..

Kauka-lossa

-eläin Töykeät

-KEITTO

Radio-tähti

Lapsel-lisia

Paita -1.

Värih-telyä

30 100:sta

Miehiä veel-läkin

Kos-kekin

Pahoin-voida

Joulu-nakin

Tänään teen

Leh-dessä

Asun-noton

Re-vanssi

Suloi-sia?

Levy-Pääkau-punki

Vähä-lumisia

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Sar-vekas

Sukua Sannat

-kirja Hienot

Au! Kallonen

Pirkan-maata

"Hal-kovat"

Nimi-ällä-kin

Pohjan-maa?

Leh-mällä

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Veron-palautus

Keihään heitossa

Hytti-sen kaimat

Orgi-naali

VARAUDU TALVEEN AJOISSA!

**CFMOTO ATV +
BLACK WOLF
PUSKULEVY
150 CM >>**

**ETUSI
300€**

Osta CFMOTO ATV-mönkijä, saat 300€ edun
Black Wolfin lumilevypaketista. Esim. suosikki-
malli CFORCE 520 alk. 7490€ + 150 cm lumilevy
etuhintaan 399€ (norm. 699€)

BLACK WOLF

CFMOTO

**KONE
HIETSU**

Myymä: 029 170 5885
www.konehietsu.fi

Kauppiaankatu 2
Lappeenranta
ark. 10 – 17

VARMISTA KOTISI TURVA TALVEN TUISKUILTA!

Sadevesijärjestelmät

Tarjoamme sadevesijärjestelmiä,
jotka suojaavat kotiasi kosteudelta
ja sisältävät kaikki tarvittavat
komponentit tehokkaaseen
vedenpoistoon.

Orima Lumiesteet

Orima on luotettavista ja kestävästä
tuotteistaan tunnettu suomalainen
valmistaja, jonka lumiesteet
suojaavat kattoa ja ympäristöä
estäen lumen ja jään
hallitsemattoman putoamisen.

Orima Tikkaat

Kestävät ja laadukkaat tikkaat
takaavat turvallisen pääsyn
korkeisiin paikkoihin ja vähentävät
onnettomuusriskiä. Ne kestävät
vaihtelevia sääoloja ja kovaa
käyttöä.

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!

www.kaakonkouru.fi

ari.pietilainen@kaakonkouru.fi

045 235 1762

Puh. 045 235 1762

HYVÄ VALIKOIMA MÖNKIJÖITÄ

SEGWAY SNARLER AT5 (CAMO)
OSTAJALLE LUMILEVY KAUPANPÄÄLLE

ALK. 5890€ + TK

SEGWAY SNARLER AT6 (HARMAA-MUSTA)
OSTAJALLE LUMILEVY KAUPANPÄÄLLE

ALK. 6490€ + TK

SEGWAY FUGLEMAN UT 10
OSTAJALLE LUMILEVY KAUPANPÄÄLLE

ALK. 16990€ + TK

HONDA TRX520FE2 T3B

ALK. 12990€ + TK

**AODES PATHCROSS
1000 MAX PRO V-TWIN**
OSTAJALLE LUMILEVY KAUPANPÄÄLLE

11690€ + TK

**MYÖS
RAHOITUKSELLA
JOPA 60KK
KORKO 0%**

HUOLLAMME: PERÄMOOTTORIT, MÖNKIJÄT JA PIENKONEET. MYÖS KULJETUSPALVELU

VARASTOSSA OKEVAT AKKURUOHONLEIKKURIT -20%

**HUSQVARNA
LUMILINGOT:
ST124**

ALK. 999€

HUSQVARNA ASPIRE TUOTESARJA:

AKKUSAHA C15X - P4A **ALK. 339€**
Sis. akun ja laturin

PUUTARHASAHA PRUNER P5 **ALK. 189.90€**
Sis. akun ja laturin

HUSQVARNA AUTOMOWERIT:

PYYDÄ ILMAINEN KATSELMUS:
Asiantuntijamme opastuksellasi opiva
robotileikkuri sinun pihasi, tule tutustumaan.

SYYSHINTAAN

ALK. 1099€
norm. 1399€

NOPEILLE TALVIPAKETTI KAUPANPÄÄLLE ARVO 1620€

Lumilevy 150 cm, Tuulilasi, Vinssi, Ylläpitolaturi ja Perävaunupistoke!

550 XWOLF TOURING

Värit:
Musta ja
Desert
Yellow

Loncin

Ohjaustehostimella
T3b

Markkinoiden tehokkain
500 luokan mönkijä.
Teho 32 Kw / 44 Hv
ja vääntö
53 N-m / 5200 rpm.

60
km/h.

2/4-veto
+ lukko
edessä.

3
VUODEN
TAKUU

Värit:
Sininen
ja
musta.

SAA AJAA
TIELLÄ!

5980 +tk
€

Rahoituksella alk. 119€/kk.

UUTUUS!

700 XWOLF TOURING

Loncin

YHTEISTYÖSSÄ BMW KANSSA
SUUNNITELTU HUIPPUMOOTTORI!
VÄÄNTÖ 66 N-m/4500 rpm
EFI BOSCH RUISKU

- Ohjaustehostin
T3b, 60 km/h, 2 hlö
- Full LED valot
- Alumiinivanteet

UUTUUS!

ALK. **6990** +tk
€

Rahoituksella alk. 149€/kk.

EU JA
USA
patentti.

**Finman
V-AURA**

MARKKINOIDEN PARASI!

Kysy V-auran
VAIHTOTARJOUSTA
kaupanpäälle
tulevan 150 cm
lumilevyn tilalle!

RHS Palkkirunko
vetokoukkuun asti
joka ottaa iskut vastaan
jos aura tärnä johonkin.

Auran irrotus muutamassa sekunnissa.

TAKUU
10 VUOTTA!

SÄHKÖSKOOTTERI

Nelipyöräinen
**PYRKIJÄ
E1000**

Värit: Metallipunainen ja hopea.

UUTUUS!

Ajomatka 90 km.
3 eri ajonopeutta:
10 km/17 km/25 km/h.
Pakki. LED-valot. Isot
40 cm ilmakumirenkaat.

2x20Ah LITIUM AKKUA
NE VOI LADATA KOTONA
TAI SIINÄ PAIKOILLAAN.

2890 €

Rahoituksella alk. 80€/kk.

(E1000) Nastarenkaat alumiinivanteilla 590€ | (E400) Nastarenkaat alumiinivanteilla 490€

NOPEILLE
NÄIHIN
(E1000 ja E400)

TAKABOXI,
TAKATELINE JA
SUOJAPEITE
KAUPANPÄÄLLE!

SÄHKÖSKOOTTERI

**PYRKIJÄ
E400**

Takuu
2 v.

Ei ajokorttia.
Tehokas
1000 W
moottori.
Pakki.
LED-valot,
Nopeus
10-25
km/h.

(arvo 340€)

Loncin

Takuu
2 v.

2 hlö.

60
km/h.

**RALLY 300
EFI T3B**

3990 (4990€) +tk
€

Rahoituksella alk. 98€/kk.

UUTUUS!

KAUPANPÄÄLLE:
VINSSI,
TUULILASI.

TRAKTORI-
MÖNKIJÄ

LUMILEVYN KANSSA **4490** +tk
€

kaksi versiota:

GEELIAKUT Ajomatka 50-60km.

Irrotettava 30 Ah **LITIUM-AKKU**
voi ladata paikoillaan tai sisällä kotona.
Ajomatka 70-80 km.

1 1790 €
Rahoituksella alk. 75€/kk.

2 2350 €
Rahoituksella alk. 99€/kk.

SÄHKÖMOPOJEN MERCEDES!

Isoin kauppakassi jolla saa
ajaa ilman ajokorttia! (ennen 1985
syntyneet!)

Tehokas 3Kw moottori

Sähkömopo jossa todella ISOT sisätilat sekä laaja
toimintasäde. Tehokas 3Kw moottori, Automaatti,
Pakki, nopeus 45 km/h, rek. 2 hlö. Kantavuus 190 kg.
Paino 320 kg. Värit: Metallipunainen tai -sininen.
Kattavasti varusteltu ympärivuotiseen käyttöön.

Otamme vaihdossa autoja.

Takuu 2 v.

Rally
USA 3000

KÄÄNTYVÄLLÄ
KUSKIN
ISTUIMELLA!

Lisävarusteina
nastarenkaat,
suojaite.

TILAA ESITE!

SÄHKÖMOPPO ISO UUTUUS!

LITIUM-AKUILLA
Max. ajomatka jopa 150 km latauksella.

9990 +tk
€

Rahoituksella alk. 179€/kk.

NASTARENKAAT
alumiinivanteilla **690** €

TILAA HETI OMASI! NOPEAT TOIMITUKSET RAHDILLA KOTIIN ASTI!
KATSO KOKO VALIKOIMA www.rally.fi Meillä takuu, varaosat ja huolto pelaa varmasti!

MODULARBOX OY
MÖNKIJÄ CENTER

Kartanonherrantie 9,
02920 ESPOO kehä III
Avoimna: Ark. 10-17, La 10-13

Tilaukset ja tiedustelut puh. 09 595 510
tai s-postilla: myynti@rally.fi
tai netistä www.rally.fi sivuilta 040 553 2428

